ПАХТАЧИЛИГИМИЗ ИСТИҚБОЛИ УЧУН!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 42 (3014). | Сешанба, 2 март 1965 йил. | Баҳоси 2 тийин.

БУГУН ТОШКЕНТДА РЕСПУБЛИКА ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ҚУРУЛТОЙИ ОЧИЛАДИ

ҚУРУЛТОЙ ҚАТНАШЧИЛАРИГА АЛАНГАЛИ САЛОМ!

СССР Олий Совети Президиумининг фармони

ЎЗБЕКИСТОН ССР НИНГ АЛОҲИДА ЎРНАК КЎРСАТГАН ХОДИМЛАРИГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришда қилган жуда катта хизматлари учун қуйидагиларга **Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилсин ва **Ленин ордени** ҳамда **«Ўроқ ва болға»** олтин медали топширилсин:

1. **Авазматов** Қўчқор — Ўзбекистон КП Андижон область, Қўрғонтепа район комитетининг биринчи секретари.
2. **Аймеков** Умрзоқ — Бухоро область, Навоий районидаги «Коммунизм» совхозининг бош чўпони.
3. **Жалолов** Манноп — Андижон область, Марҳамат районидаги Партия XX съезди номли колхознинг бригада бошлиғи.
4. **Жўраев** Ҳайдар — Бухоро область, Ғиждувон районидаги «Зарафшон» колхозининг бригада бошлиғи.
5. **Есқараев** Ажихон — Сирдарё область, Киров районидаги Партия XX съезди номли совхоз тракторчиси, пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчиси.
6. **Ефимков** Анатолий Андреевич — Тошкент инструменталь заводининг токари.
7. **Қосимов** Хожи — Тошкент шаҳри 159-қурилиш тресте 11-қурилиш бошқармаси сувоқчиларининг бригада бошлиғи.
8. **Кафанова** Феодосия Семеновна — Самарқанд шаҳридаги 26 Боку Комиссари номли шойи тўқиш фабрикасининг тўқувчиси.
9. **Кенжаев** Қурбон — Фарғона область, Киров районидаги Октябрь 40 йиллиги номли совхознинг бригада бошлиғи.
10. **Қудратуллаева** Чўлпоной — Андижон область, Наманган районидаги «Москва» колхозининг бригада бошлиғи.
11. **Маткаримов** Мадамин Маткаримович — Ўзбекистон КП Хоразм область, Янгиариқ район комитетининг биринчи секретари.
12. **Мўминов** Қобилжон — Андижон машинасозлик заводининг моделчиси.
13. **Назархонов** Аяп — Қорақалпоғистон АССР Мўйноқ районидаги «Коммунизм» балиқ овлаш колхози мотофелюгининг капитани.
14. **Одилов** Аҳмаджон — Фарғона область, Поп районидаги Ленин номли колхознинг раиси.
15. **Платицин** Павел Андреевич — Голодностепстрой «Янгиерводстрой» тресте экскаваторчиларининг бригада бошлиғи.
16. **Рўзиев** Жавли — Қашқадарё область, Чироқчи районидаги Охунбобоев номли совхознинг бош чўпони.
17. **Тихомиров** Борис Алексеевич — «Сурхансовхозводстрой» тресте «Южсурханводстрой» қурилиш-монтаж бошқармаси экскаваторининг старший машинисти.
18. **Толмасов** Суяр — Самарқанд область, Норпай районидаги Киров номли колхознинг тракторчиси, пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчиси.
19. **Турдиалиев** Табарак — 160-қурилиш тресте «Чирчикхимстрой» қурилиш бошқармаси экскаваторининг машинисти.
20. **Умаров** Авалбек — Самарқанд область, Нурота районидаги «Нурота» совхозининг бош чўпони.
21. **Усмонов** Абдубашор — Тошкент область, Бекобод районидаги Ленин номли колхознинг звено бошлиғи, пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчиси
22. **Худойназаров** Отамурот — Сурхондарё область, Денов районидаги «Ҳазорбоғ» совхозининг тракторчиси, пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчиси.
23. **Юсупов** Искандар — Хоразм область, Янгиариқ районидаги Аваз Ўтар номли колхознинг бригада бошлиғи.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
А. МИКОЯН.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

МОСКВА, КРЕМЛЬ.
1965 йил 1 март.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришда қилган жуда катта хизматлари учун СССР Олий Совети Президиуми ўзининг 1965 йил 1 март Фармонига биноан Ўзбекистон ССРнинг алоҳида ўрнак кўрсатган ходимларидан 23 кишига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берди.

Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришда эришилган муваффақиятлари учун СССР Олий Совети Президиуми 1965 йил 1 март Фармони билан Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги, саноат, транспорт, қурилиш, савдо илғорлари, фан ва маданият ходимларидан 10.996 кишини СССР орден ва медаллари билан мукофотлади.

Ленин ордени билан 434 киши, Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан 1407 киши, «Ҳурмат Белгиси» ордени билан 2529 киши, «Шавкатли меҳнат учун» медали билан 3523 киши ва «Меҳнатда ўрнат кўрсатганлик учун» медали билан 3103 киши мукофотланди.

Фармонлар «СССР Олий Советининг ведомстлари»да босилади.

Хўжалик раҳбари қанча уддабурон, қанча билимдон бўлса шунча яхши. Эндиликда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришда фан, техника ва агротехника ютуқлари кенг кўламда қўлланилмоқда. Шундай бир шароитда хўжалик раҳбари ҳам ўз малакасини ошириши зарур. Ана шу мақсадда ҳозир областимиздаги бир қанча колхозларнинг раислари махсус ташкил этилган семинарда ўқимоқдалар. Суратда: бир группа колхоз раислари ўзаро суҳбатлашмоқдалар.

А. Абалян фотоси.

ЕР ХАЗИНА, УНИ ҚАДРЛАНГ

Ҳар бир касб эгасида бўлганидек биз пахтакорларнинг ҳам дилимизга қаттиқ жо бўлиб қолган ўз касбимизни улуғловчи катта орзу ва умидларимиз бор. Биз ҳамиша муттасил юқори ҳосил олина берилса, пахтамиз эрта пишаверса, машиналарга яна ҳам кенг йўл очилиб, улар жонимизга оро кираверса деймиз. Ахир пахтакорлик касбини улуғловчи кишиларда пахтачиликнинг равнақ топишидан бўлак яна қандай тилак бўлиши мумкин.

Албатта холва, деган билан оғиз чучимайди. Бундай орзу ва умидларга ўз-ўзидан эришилмайди. Омочни улоқтириб, трактор қулоғини бурайдиган бўлиб қолганимиздан бери ўтган вақтга бир назар ташлаган киши пахтакорлар ўз касбларини улуғлаш учун қанчалик кўп тер тўкканликларини ва астойдил бел боғлаб кураш олиб борганликларини равшан тушуниб олади. Қанча йўлларни босиб ўтдик. Қанча қийинчиликларни бошдан кечирмадик. Мана шу курашлар жараёнида пахтакорларнинг бутунлай янги, забардаст ва чиниққан авлоди етишиб чиқди. Улар энди комил ишонч билан олға қараб бормоқдалар. Булар омоч қулоғини ушлаб келган оддий деҳқон эмас, табиат инжиқликлари олдида ожиз қоладиган соддадил кишилар ҳам эмас. Булар билимдон, фан янгиликларини тобора кўпроқ ўзларига сингдириб олаётган, техниканинг сўнгги мўъжизалари билан қуролланаётган, химия фани хикматларига ақли етадиган, етук, тобора камол топаётган миришкор деҳқонлардир. Ҳозир деҳқон бир қўли билан китоб варақлайдиган, иккинчи қўли билан техникани бошқарадиган киши. Ҳозирги деҳқон ҳам агроном, ҳам инженер, ҳам химикдир. Ҳа, худди шундай. Деҳқонлар ҳозир агрономлик, инженерлик, химиклик касбларига оид кўпгина ишларни бажара оладилар. Буни билмаган деҳқон ҳақиқий деҳқон эмас.

Мана ҳозирги деҳқонларимизнинг маънавий қиёфалари, билим даражалари, баркамоллиги шундан иборат. Шунинг учун пахтачиликда техниканинг роли тез ошиб бораяпти. Эскириб қолган усуллардан воз кечилаяпти. Турмушда ўзини оқлаган янгиликлар пахтачилик ишига тез жорий этилаяпти. Областимиз колхоз ва совхозларида бригада системаси ўрнига звено усулига ўтилиши учун бошланган кураш бунга яққол далил бўла олади. Бу янгилик далаларимизга тез ёйилиб кетди. Энди механизаторлар пахтачиликда етакчи куч бўлиб қолдилар. Улар энди далаларнинг ҳақиқий хўжайинлари. Пахтачиликда эришилган ҳар бир ютуқ бизни беҳад қувонтиради, ҳар бир янгилик бизни шодлантиради.

Пахтачилик касбини қадрлаган ҳар бир киши ўтмишни, бугунги кунимизни эслабгина қолмайди. Балки пахтачиликнинг келажаги, тақдири — истиқболи тўғрисида хам фикр юритади, қайғуради ва ғамхўрлик қилади. Худди шу нуқтаи назардан қўйилган ҳар бир қадамимизга назар солиб кўради. Бу қадамлар бизни қайси томонга олиб кетаётганини синчиклаб текширади.

Ўтган йили асосан ҳамма хўжаликларда пахта тайёрлаш плани бажарилди. Бу зафарни ҳар бир киши нур устига нур, дейди, олқишлайди. Лекин айрим хўжаликлардаги ҳақиқий аҳвол билан яхшироқ танишгач, ишнинг натижасига тан бермайди.

Масалан ўтган йили айрим хўжаликларда план бажарилган бўлса ҳам пахта ҳосилдорлиги ошмади. Ҳосилдорлик — ишимизнинг чинакам мезони бўлмоғи керак.

Ерларнинг қадрига етайлик, ҳосилдорлик учун курашни биринчи даражага кўтарайлик, ҳар бир хўжаликка фақат план бўйича етиштирган ҳосилигагина қараб эмас, ҳар гектар ердан кўпроқ ҳосил олинганига қараб баҳо берайлик, демоқчимиз. Ҳар бир қарич ернинг қадрига етиш ўрнига айрим жойларда ҳосилдор ерлар қадр-қимматсиз бўлиб қолаяпти. Пахтачиликнинг келажагини белгилайдиган, ҳосилдорликни оширадиган, ерни бақувват қиладиган, касалликларни, вильтни, ёввойи ўтларни йўқотишга ёрдам берадиган бедапоялар ҳам бузилиб кетаяпти. Бу ҳақда бир талай мисоллар келтириш мумкин. Худди шунинг учун ҳам яқинда Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Бедапояларни кенгайтириш тўғрисида» махсус қарор чиқарди. Бу қарордан пахтачиликнинг истиқболи учун қайғираётган ҳар бир деҳқон зўр мамнуният билан қаноат ҳосил қилади. Бедапоя пахтачиликнинг истиқболи, унга пухта замин яратадиган энг катта восита, беда — пахта демакдир. Пахта билан беда ҳамиша йўлдош. Фанимиз ҳам, тажрибаларимиз ҳам буни исботлаб берган.

Эндиликда ерларда ҳосилдорликни ошириб, планда белгиланган ҳосилни етиштиришга ўтиш керак. Чунки бу жуда тўғри йўлдир. Бу — ерни қадрлаш деган сўз. Хўжаликнинг ҳар бир тармоғи ўз изидан бораверсин, алмашлаб экишни жорий қилиш учун йўл очилаверсин, деган сўз. Ахир деҳқон ҳамиша далада ишлайди. Шунинг учун у ерни қадрлаши, унинг сахий қўйнини очиши, пахтачиликнинг келажаги, тақдири тўғрисида ғамхўрлик қилиши лозим. Яхши иморат қураман деган киши энг олдин пойдевор қуради. Пахтачиликнинг пойдевори алмашлаб экишдир. Биз мана шу пойдеворни мустаҳкамлаш тўғрисида астойдил қайғиришимиз лозим. Ерларнинг исроф қилинишига, яхши фойдаланмай қолдирилишига зарба берайлик.

Ҳозир кўп жойларда ерларни ўт босган. Қисман вильт касали пайдо бўлган. Бу алмашлаб экишнинг изидан чиқиб кетганлигининг оқибати. Бизни тўйдираётган, нози-неъматлар етказиб бераётган ерларга бепарво ва бефарқ қараш мумкин эмас. Ерни қадрлайлик, уни бойитайлик, касалликлардан, ёввойи ўтлардан ҳоли қилайлик. Бунинг учун алмашлаб экишни тезроқ жорий этиб, пахтачиликнинг пойдеворини мустаҳкамлаб олайлик. Чорвачилигимиз учун ҳам озуқа базаси яратайлик.

Ўтган йили химия фанининг маҳсули бўлган янтарь кислотаси пахтакорларга жуда қўл келди. Янтарь кислотаси аралашмаси билан ивитилиб, экилган чигитлар тез, текис, бақувват ва бехато униб чиқди. Кўчатлар нимжон бўлиб қолмади, балки дуркун ўсди. Пахтачиликда дастлаб чигитни бир текис ва бехато ундириб олиш биринчи ғалаба демакдир. Шу биринчи ғалабани қўлга киритишда янтарь кислотаси деҳқонларга жуда қўл келаяпти. Фан яратган бу мўъжиза чигитнинг тез униб чиқишини таъминламоқда. Шунинг учун биз бу йил кўкламда янтарь кислотасини чигит экишда кенг миқёсда қўлланишини истар эдик.

Ўтган йили областимизда ғўза яганаси соҳасида жуда катта бурилиш бўлди. Ҳеч қачон ғўза яганаси ўтган йилги сингари тез ва қисқа муддатда сифатли ўтказилмаган эди. Яганани кечиктириб юбориш одат бўлиб қолган эди. Ягананинг тез ўтказилиши уяда қолган кўчатларни эркин ривожланиши учун жуда қулай шароит яратиб беради. Берилган ўғитдан фақат ҳосил берадиган кўчатлар фойдаланади. Бундан буён ҳам ғўза яганаси соҳасида қўлга киритилган мана шу йўлдан сира оғишмай боришни истаймиз.

Ғўзани эрта муддатда озиқлантиришнинг афзаллигини эндиликда ҳамма ҳам яхши тушуниб олган. Кеч озиқлантирсанг, ҳосилни кеч оласан, эрта озиқлантирсанг эрта оласан, деган сўз бизнинг шиоримиз бўлиб қолиши, биз бунга ҳамиша амал қилишимиз керак.

Бугун жонажон республикамизнинг миришкор пахтакорлари ўзларининг традицион қурултойларига тўпланадилар. Пахтачилик соҳасида эришган тажрибаларни ўртоқлашадилар. Камчиликларни танқид қиладилар. 1965 йил учун йўл-йўриқ чизиб қолдирадилар. Республикамиз пахтакорлари пахтачиликнинг истиқболи алмашлаб экишни дадиллик билан жорий этиш, ҳосилдорликни ошириш, ерлардан тўғри ва унумли фойдаланиш тўғрисида ҳам ўз фикр ва мулоҳазаларини айтадилар.

Бу фикр ва мулоҳазалар биз деҳқонлар учун жуда катта мактаб ва дастур бўлади. Қурултойда белгиланадиган улкан тадбирлар бизни 1965 йилда ҳам пахтадан юқори ҳосил олиш учун отлантиради. Биз бу йилни ҳам зафар келтирувчи йил бўлиш учун бутун куч-қувватимизни сарфлаймиз.

Исмадиёр АҲМЕДОВ,

Янгийўл районидаги «Ўзбекистон 30 йиллиги» колхозининг раиси, республикада хизмат кўрсатган пахтакор.

Маҳмуд ПЎЛАТОВ

Янгийўл районидаги Охунбобоев номли колхознинг раиси, республикада хизмат кўрсатган пахтакор.

Маҳмуд ИСМАТОВ,

Калинин районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси, республикада хизмат кўрсатган пахтакор.

Тожимирза НАБИЕВ

1-«Оққўрғон» совхозининг директори.

Сафар БЎРИЕВ

Оққўрғон районидаги Войтинцев номли колхознинг раиси.

Мирзааҳмад ҲАИИТБОЕВ,

Бўка районидаги «Партия XIX съезди» колхозининг раиси.

Ҳайдар ҲАМРОҚУЛОВ

Бекобод районидаги Ленин номли колхознинг раиси.

Василий Петрович БАКУЛИН,

«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг бош агрономи, республикада хизмат кўрсатган агроном.

КЎКЛАМ НАФАСИ

Дилларни қитиқлар баҳор нафаси,
Қизлар рўмолини тортқилар бошдан.
Авжга кириб қолди қушларнинг саси,
Иссиқ бўса олар ерлар қуёшдан.
Еллар шўх-шўх эсар,
майсалар япнар,
Жардаги сўнгги муз чак-чак эрийди.
Баҳор табиатга ранг танлай бошлар,
Деҳқон ер бошида, ҳут кирди, дейди.
Табиат сеп танлар, лекин санъати —
Ўзига ёқмасдан, қарар деҳқонга,
Деҳқон эса ерга сингиб меҳнати,
Баҳор гўзаллигин йўллар инсонга.

НАЗАРМАТ.

МОҲИР СЛЕСАРЬ

ХАЛҚ НОМЗОДЛАРИ

Слесарлик касбини эгаллаш кўпдан буён Ғуломнинг кўнглига тугиб келган орзуси эди. Шу орзу билан 1959 йилда, Совет Армияси сафидан қайтгач, Ғулом Насриддинов тўғри 2-трамвай депосига келди. У кекса ишчи Валентин Фаранякинга шогирд бўлиб тушди.

Ғулом устозининг сўзини икки қилмади. Билмаганларини ундан сўраб ўрганди. Зеҳнли йигит кўп ўтмай меҳнати натижасини кўрди. Устози Валентин бир куни унинг қадоқ қўлларини сиқиб «табриклайман Ғулом, мана бугундан бошлаб ўзинг мустақил ишлайсан. Сенга оқ йўл» деди.

Ғулом Насриддинов ўзига топширилган вазифа қанчалик масъулиятли эканлигини яхши ҳис қилиб устозининг юзини ерга қаратмади. У қандай ишга қўл урмасин, уни кўнгилдагидек сифатли бажаришга, кўпчилик ишончини оқлашга ҳаракат қилди. Шунинг учун ҳам трамвай вагонининг тормоз системаси бузилиб қолгудек бўлса, вагон ҳайдовчилар албатта Ғуломни чақиришади.

— Ҳақиқатан ҳам Ғуломжон паркимизнинг жонкуяр, ишчан слесарларидан бири,— дейди мастер Жўра Тўлаганов. — У ҳамиша ишга барвақт келади. Иш кийимини кийдими, албатта уни бирор трамвай вагонида кўрасиз. У фақат ўзигагина эмас, бошқа тенгдош дўстларига нисбатан ҳам талабчандир. Шунинг учун ҳам парк коллективи орасида Ғуломнинг номи ҳурмат билан тилга олинади.

Ғулом Насриддиновни коллектив яқинда партия аъзолигига кандидат қилиб қабул қилди. У бир неча марта трамвай-троллейбус бошқармаси касаба союз комитети ва комсомол ташкилоти томонидан Фахрий ёрлиқлар билан мукофотланди.

Ғуломжон жамоат ишларида актив қатнашади. У халқ судининг маслаҳатчиси сифатида меҳнаткашларнинг шикоят аризаларини қабул қилиб уларга ёрдам бермоқда. Шунинг учун ҳам Тошкент трамвай-троллейбус бошқармаси коллективи меҳнатсевар йигитга катта ишонч билдириб, уни Ленин район Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишди. Ғуломжон албатта бу ишончни оқлайди.

Ф. АБДУРАҲИМОВ
О. ХАКИМОВ

РЕСПУБЛИКА БАЙРОҒИ ЧОРВАДОРЛАРИМИЗДА

Область партия комитетининг кенгайтирилган бюро мажлиси бўлди. Унда колхозларнинг раислари, совхозларнинг директорлари, партия, совет, хўжалик ташкилотларининг раҳбарлари иштирок этдилар.

Бюрода ўтган чорвачилик йилининг якунлари ва галдаги вазифалар муҳокама қилинди. Маълумки, 1964 йили областимизнинг чорвадорлари ҳам пахтакорлардек самарали меҳнат қилиб, катта ғалабани қўлга киритдилар. Шу сабабли областда гўшт етиштириш 1963 йилдагига нисбатан 14 процент, сут — 10 процент, тухум — 33 процент кўпайтирилди. Областда хар бир соғин сигирдан 1686 килограммдан сут, ҳар бир товуқдан 102 тадан тухум олинди. Давлатга сут сотиш ва топшириш плани 103 процент, тухум — 108 процент, жун — 102 процент бажарилди.

Чорвачиликнинг бошқа соҳаларида ҳам республикада энг яхши кўрсаткичларга эришилганлиги учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини областимизда қолдиришга қарор қилинди.

Бу бюро йиғилишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари ўрток Н. Ж. Худойбердиев республика партия ва ҳукумати номидан кўчма Қизил байроқни областимизга топширди.

Область партия комитетининг биринчи секретари ўрток М. А. Абдураззоқов кўчма Қизил байроқни қабул қилиб олар экан, чорвадорларимиз бу йил ҳам янада фидокорона меҳнат қилиб, партия ва ҳукуматимизнинг юксак ишончини оқлаажакларини айтди.

ЕТТИ ЙИЛЛИКНИ ЗАФАРЛИ ЯКУНЛАЙЛИК!

Тошкент область ва Тошкент шаҳар саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотлари ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш учун астойдил курашиб, етти йилликнинг олтинчи йилида ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини муддатидан илгари — 1964 йилнинг 23 декабрида тўла бажардилар. Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи 103,4 процент қилиб адо этилди. Пландагидан ташқари ўнларча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Ўтган йили асосий фондларни ишга тушириш 1963 йилдагига қараганда 107,2 процентни, уй-жой майдони эса 101,1 процентни ташкил этди. 1963 йилдагига қараганда капитал маблағ ўзлаштириш 8,1 процент кўпайди.

Биз Тошкент область ва Тошкент шаҳар саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа ходимлари ўз имконият ва резервларимизни ҳисоблаб чиқиб, 1965 йилда зиммамизга қуйидаги социалистик мажбуриятларни оламиз:

Тошкент область ва Тошкент шаҳар саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотлари ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг 1965 йилга олган

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

САНОАТ БЎЙИЧА

Ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми бўйича етти йиллик план 1965 йилнинг 1 октябригача бажарилади.

Ялпи ва кўпчилик муҳим маҳсулотларни ишлаб чиқариш йиллик плани муддатидан илгари — 1965 йилнинг 25 декабригача адо этилади.

Йиллик пландагидан ташқари ўнларча миллион сўмлик саноат маҳсулоти, шу жумладан, бир неча минг тонна пўлат ва прокат, 110 минг тонна кўмир, анча миқдорда минерал ўғит, сульфат кислотаси, 90 миллион киловатт-соат электр қуввати, 100 минг сўмлик химия асбоб-ускуналари, 150 та трактор прицепи, 150 та пахта сеялкаси, 500 километр кабель, 1450 тонна пахта толаси, 50 та трактор тайёрланади.

Йиллик пландагидан ташқари кўп миқдорда халқ истеъмоли товарлари, шу жумладан 59 минг жуфт пойафзал, 1 миллион 200 минг метр хом сурп ва тайёр газламалар, 50 минг дона ички ва ташқи трикотаж кийимлари, 16 мингта пальто ва костюмлар, 70 минг сўмлик мебель, 200 тоннадан кўпроқ кондитер маҳсулотлари, 400 тонна нон ва нон маҳсулотлари, 3 миллион дона шартли банка консервалар, 40 тонна ўсимлик мойи, 100 тонна рўзғор совуни ишлаб чиқарилади.

Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи 1,5 процент ортиғи билан адо этилади.

1965 йилда зарар келтираётган корхоналар сонини 75 тадан 32 тагача, рентабелсиз буюмларни эса 286 тадан 116 тагача камайтирамиз.

Фойдасиз харажатларни камайтириш, материалларни тежаб-тергаб сарфлаётган илғор бригадалар, участкалар ва цехларнинг тажрибасини кенг оммалаштириш, хўжалик ҳисобини жорий қилиш йўли билан товар маҳсулоти таннархини камайтириш бўйича план топшириқларини ортиғи билан адо этамиз ва бунинг эвазига пландагидан ташқари 5 миллион 640 минг сўмлик фойда оламиз, 5 минг тонна металл, 30 миллион киловатт соат электр қувватини тежаймиз.

Бу йил 17 мингта рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари ишлаб чиқаришга жорий қилинади ва бу билан 12 миллион сўмлик шартли йиллик иқтисодий фойда олинади. Тошкент область меҳнаткашлари Москвадаги 20 ва Ленинграддаги 18 та бирлашмалар, завод ва фабрикалар меҳнаткашларининг маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан бошлаган ташаббусларини Тошкент область ва шаҳар корхоналарида кенг оммалаштирадилар. Шу йўл билан яқин уч-тўрт йил ичида қуйидаги маҳсулот турларининг — ПК-100 маркали йигирув-пишитиш машиналари, шиша толаси ишлашда фойдаланиладиган ПЛ-66-6 маркали йигирув машиналари, телефон кабели, ёнилғисиз тўлдирғичли 160—1600 киловатт қувватли кучланишли трансформаторларнинг сифат кўрсаткичлари жаҳоннинг энг яхши стандартлари даражасига етказилади.

«Узбекхиммаш» заводида тайёрланаётган марказдан қочиш машиналарининг ишлаш муддати 6 ойдан 12 ойгача, «Таштекстильмаш» заводи чиқараётган П-66-5 маркали йигирув ва Р-192-3 пилталаш машиналариники икки йилгача узайтирилади.

Қатор маҳсулотларнинг сифати ва сорти яхшиланади. Жумладан катод мисининг 95 проценти юқори сорт билан чиқарилади, мис концентратининг сифати 3 процент оширилади, концентратлардан металл олиш плани ортиғи билан адо этилади. Концентратдан мис олиш ортади.

Фақат биринчи сортли аммиак ишлаб чиқариш имконини берувчи комплекс тадбирлар амалга оширилади. Шу йилнинг иккинчи ярмидан бошлаб 1966 йил учун белгиланган стандарт бўйича донадор карбамид ишлаб чиқаришга ўтилади.

1965 йилда Ўзбекистон металлургия заводида ишлаб чиқарилаётган прокат металининг товар кўриниши ва пластик хусусиятлари яхшиланади, бу билан унинг сифати энг яхши Урал заводлари эталонлари даражасига етказилади. Даврий профилли прокат сифати яхшиланади, бу 1965 йилда қурувчилар томонидан 4320 тонна металлни тежаб қолинишини таъминлайди.

1965 йилда ишлаб чиқарилаётган қишлоқ хўжалик машиналарининг хизмат муддатини анча оширишга эришилади. Ўзбекистон трактор йиғув заводида тайёрланаётган тракторларнинг ишлаш муддати 18 ойдан 20 ойга, унинг трансмиссиялари иши 4 минг соатдан 5 минг соатгача узайтирилади. «Узбексельмаш» заводи коллективи пахтачилик бўйича Давлат махсус конструкторлик бюроси ходимлари билан ҳамкорликда УПХ-1,5 Б маркали пахтани дала шароитида тозалайдиган универсал агрегатларни модернизация қилади. Бу билан унинг хизмат муддати анча узайтирилади, унумдорлиги ошади, пахтани тозалаш сифати яхшиланади. «Чирчиксельмаш» заводи коллективи машинасозлик бўйича Давлат конструкторлик-технологик бюроси ходимлари билан биргаликда культиваторларга ўғит узатиб бергични тайёрлаш бўйича ротор линиясини ишга туширади. Бу тадбир натижасида ўғитнинг тупроққа солиниш вақтида бекорга сарф бўлиши жуда ҳам камаяди. Заводда культиваторларнинг ишчи органларини чиниқтириш бўйича линия қурилади ва бу билан уларнинг ишлаш муддати уч баравар оширилади.

Тошкент области ва Тошкент шаҳридаги қатор енгил саноат корхоналари ва бирлашмалари — Тошкент тўқимачилик комбинати, «Қизил тонг», «Юлдуз» фирмалари, 1-пойафзал фабрикаси, пайпоқ-трикотаж бирлашмаси коллективлари, меҳнаткашларнинг юқори сифатли кенг истеъмол товарларига нисбатан эҳтиёжларини тўларoқ қондириш мақсадида, бу йил кийим ва пойафзал, трикотаж ва пайпоқларнинг 1100 дан ортиқ янги кўркам ва чиройли, пишиқ ва бозори чаққон турларини, яхши пардоз берилган кўйлак газламаларининг янги хилларини ишлаб чиқаришни ўзлаштирадилар. Таркибида 30 процент капрон, лавсан ва бошқа химиявий толалар бўлган газлама ва полотнолардан кийимлар ҳамда трикотаж буюмлари ишлаб чиқариш кўпаяди.

1965 йилда янги аппаратлар билан 8 миллион метр сатин сидирға бўялади, ички кийимлар тикиладиган газламаларнинг 80 процентига, шу жумладан маль-маль газламасидан 10 миллион метрига, 12 миллион сурпга оптик оқ бўёқ билан ишлов берилади, очиқ, ранги кетмайдиган бўёқлар билан гул солинган газламалардан 23 миллион метр тўқилади, ранги ўчмайдиган поплин ишлаб чиқариш 1964 йилдагига қараганда 2,7 баравар ортади, ҳаммаси бўлиб эса 1 миллион метр ишлаб чиқарилади.

Трикотаж ва кабель саноати учун тайёрланаётган тола сифатининг биринчи сортдан паст бўлмаслиги таъминланади.

Биринчи сортли маҳсулотлар ишлаб чиқариш газламалар бўйича ялпи маҳсулотнинг 93,8 процентига етказилади ва ўтган йили эришилганига қараганда 0,14 процент ортади, пойафзал бўйича 89 процентга, ўтган йилдагига нисбатан 0,5 процент ортади, тикувчилик буюмлари бўйича 94 процентга, ўтган йилдагига нисбатан 0,4 процент, трикотаж буюмлари бўйича 96 процентга етказилади ва ўтган йилдагига нисбатан 1 процент ортади.

Саноат ходимлари техника прогрессини тезлаштириш мақсадида илмий тадқиқот институтлари ва конструкторлик бюролари коллективлари билан ҳамкорликда машиналарнинг 36 та янги хилини, жумладан инерт газлари газодувкаси, ротор компрессори, пахта подборщиги, иқтисодий кўрсаткичлари анча яхши бўлган янги серияли трансформаторлар яратишади ва уларни ишлаб чиқаришни ўзлаштирадилар.

6 та автоматик ва 55 та механизациялашган поток ҳамда конвейер линиялари ишлаб чиқаришга жорий қилинади. 4 та цех. («Ташсельмаш» ва «Узбексельмаш» заводларининг қуюв цехлари, Тошкент тўқимачилик комбинатининг тараш бўлими, Янгийўл тажриба экспериментал заводининг колбаса цехи) ва 25 та ишлаб чиқариш участкаси комплекс механизациялаштирилади.

Область корхоналарида мингдан ортиқ янги, юксак унумли асбоб-ускуналар ишга туширилади, ками билан 15 миллион сўмлик иқтисодий фойда берадиган 350 дан ортиқ йирик ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилади.

ҚУРИЛИШ ВА БИНОКОРЛИК МАТЕРИАЛЛАРИ САНОАТИ БЎЙИЧА

Етти йиллик планни муддатидан илгари бажаришга муносиб ҳисса қўшиш учун астойдил интилаётган область бинокорлари етти йилликнинг охирги йилида ўз зиммаларига қуйидаги мажбуриятларни оладилар:

Асосий фондларни ишга тушириш ва қурилиш-монтаж ишлари йиллик плани муддатидан илгари — 26 декабргача бажарилади. Қўшимча равишда 2,5 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилади.

Химия саноатининг янги объектлари ва ишлаб чиқариш қувватлари муддатидан илгари ишга туширилади. Чирчиқ электрохимия комбинатида иккита цех муддатидан бир ой илгари, Олтинтопган қўрғошин-рух комбинати рух заводи сульфат кислотаси цехининг иккинчи навбати муддатидан бир ой илгари, «Узбекхиммаш» заводида химия асбоб-ускуналари ишлаб чиқариш бўйича қувватлар ва чўян қуйилмаси ишлаб чиқариши цехи муддатидан ўн кун илгари, Оҳангарон бинокорлик материаллари ва пластмасса буюмлари комбинатининг иккинчи навбати муддатидан 54 кун илгари — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 48 йиллигигача, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг химия институти белгиланган муддатдан бир ой илгари фойдаланишга топширилади.

Энг муҳим саноат объектларидаги ишлаб чиқариш қувватлари, жумладан Олтинтопган қўрғошин-рух комбинатида вейербарс цехи, мис заводи электролит цехининг иккинчи навбати муддатидан бир ой илгари, Оҳангарон уй жиҳозлари заводида муддатидан бир ой илгари, Оҳангарон цемент-шифер комбинатида муддатидан уч ой илгари, Ўзбекистон қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинатида муддатидан 20 кун илгари, «Ташсельмаш», «Ташкенткабель», «Подъёмник», «Таштекстильмаш» заводларида ишлаб чиқариш қувватлари белгиланган муддатлардан анча илгари ишга туширилади.

Бошқа саноат объектларида планда белгиланган қувватлар тўла фойдаланишга топширилади.

Тошкент ГРЭСининг 150 минг киловаттли блоки 25 майгача, худди шундай қувватга эга бўлган яна бир блоки 25 октябргача фойдаланишга топширилади. Чорвоқ гидроузели қурилишида Чирчиқ дарёсининг ўзани 25 ноябргача тўсилади.

Ўз қурилиши бўйича капитал маблағлар ўзлаштириш ва қурилиш-монтаж ишлари йиллик плани 26 декабргача бажарилади. Облиқ қум-шағал заводининг ишлаб чиқариш қувватлари муддатидан бир ой илгари, 2-темир-бетон буюмлари заводиники муддатидан ўн кун илгари, Янгийўлдаги қоришма-бетон заводи муддатидан бир ой илгари, Пахта станциясидаги йиғма темир-бетон тайёрлаш полигони муддатидан икки ой илгари қуриб битказилади.

Тошкент шаҳрининг шимолий саноат зонасида йилига 70 минг квадрат метр тайёр уй ишлаб чиқарадиган уйсозлик заводи ишга туширилади. Тошкент уйсозлик комбинатини реконструкция қилиш билан унинг йиллик қуввати 187 минг квадрат метр уй-жой майдони ишлаб чиқаришга етказилади. Бу билан уйсозлик корхоналарининг қуввати йилига 257 минг квадрат метр йирик панелли уй-жой майдони ишлаб чиқаришга етказилади.

Қишлоқ хўжалик қурилишига алоҳида эътибор берилади. Область колхозларида қурилиш-монтаж ишлари йиллик топшириғи 28 декабргача бажарилади, қўшимча 200 минг сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилади. Қишлоқ хўжалик мақсадлари учун фойдаланиладиган 108 объект, шу жумладан 9728 мол сиғадиган сигирхона ва бузоқхоналар, 6700 тонна юк сақланадиган ғалла ва сабзавот омборлари, 22500 тонна минерал ўғитлар сақланадиган омборлар, 1302 квадрат метр фойдали сатхга эга бўлган ремонт-механика устахоналари муддатидан илгари ишга туширилади. Колхозчилар учун умумий майдони 26992 квадрат метр бўлган 765 та уй, 5040 ўқувчига мўлжалланган 18 та мактаб ва мактабларга қўшимча бинолар, 150 ўринли 3 та касалхона, 620 ўринли еттита мактабгача ёшдаги болалар муассасалари қурилиши муддатидан илгари тугатилади.

Область совхозларида 1400 қорамол сиғадиган сигирхона ва бузоқхоналар, Юқори Чирчиқ, Новожизненск, Янгибозор жут-каноп заводларида 12 минг тонна каноп поясини қайта ишлашга мўлжалланган қувватлар муддатидан бир ой илгари, Қорасув парранда фабрикасининг 64 минг парранда боқиладиган объектлари муддатидан бир ой илгари, Ўртасарой парранда фабрикасида 40 минг паррандa боқишга мўлжалланган объектларни планда белгиланган муддатларда фойдаланишга топшириш таъминланади.

Шаҳарларда ва район марказларида уй-жой майдонларини фойдаланишга топшириш йиллик плани муддатидан илгари — 28 декабргача бажарилади ва қўшимча 4892 квадрат метр турар-жой қурилади.

Давлат капитал маблағлари билан мактаблар қуриш йиллик плани 25 декабргача бажарилади. 11140 ўринли 12 та мактаб биносини қуриш тўққиз ойлик плани белгиланган муддатдан бир ой илгари — янги ўқув йили бошланишигача адо этилади.

4810 ўринли болалар боғча ва яслилари муддатидан илгари фойдаланишга топширилади.

Қурилиш ишлаб чиқаришини ташкил этиш ва планлаштиришни янада такомиллаштириш мақсадида шу йилнинг биринчи кварталида қурилиш ва монтаж ташкилотларининг инженер-техник ходимлари тармоқли графиклар тузиш ва уларни жорий қилиш методларини ўрганадилар, йил давомида Тошкентдаги 2 та объект ва область шаҳарларидаги иккита объектда тармоқ графиклари жорий қилинади.

Меҳнат унумдорлигининг планда белгиланганига нисбатан 0,5 процент ошириш таъминланади.

Асосий сермеҳнат ишлаб чиқариш процессларини комплекс механизациялаш даражаси ер ишларини бажаришда 95 процентга, бетон ва темир бетон конструкцияларини монтаж қилишда 98 процентга, бетон тайёрлашда 90 процентга, қоришма тайёрлашда 70 процентга, сувоқчилик ва бўёқчилик ишларида 65 процентга етказилади.

Комплекс бригадалардаги ишчилар сони бинокорлар умумий сонининг 74 процентига етказилади, 60 процент бинокорлар меҳнатга ҳақ тўлашнинг аккорд ва аккорд мукофот системасига ўтказилади. Хўжалик ҳисоби асосида ишлайдиган бригадалар сони 127 тадан 211 тага етказилади.

Бинокорлик машиналари ва механизмлари иш унумини анча оширишга, шу жумладан ковши 0,35 кубометрли экскаваторларнинг унумдорлигини ковшнинг ҳар бир кубометр ҳажмига ҳисоблаганда йилига 1,8 минг кубометрга ошириш, чўмичининг ҳажми 0,35 кубометргача бўлган экскаваторларникини эса 1,2 минг кубометрга ошириш, бульдозерларнинг бир йилдаги ишлаш муддатини 160 соат, минора кранлариникини 90 соат, автокранлариникини 40 соат кўпайтиришга эришилади.

Қурилиш-монтаж ишлари таннархи белгиланган топшириқдагига қараганда 0,2 процент камайтирилади.

Москвалик ва ленинградликларнинг муҳим маҳсулот турларини жаҳоннинг энг яхши стандартлари даражасига етказиш ҳақидаги ташаббусларини қўллаб-қувватлаш ва объектларнинг фақат «яхши» ва «аъло» баҳолар билан фойдаланишга топширилишини таъминлаш.

Рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларини қурилишга жорий қилиш эвазига ками билан бир миллион сўмлик иқтисодий фойда олиш. 1300 кишини бинокорлик касбларига, 1900 кишини иккинчи касбларга ўргатиш.

Янги техника ютуқларини жорий қилиш, асбоб-ускуналарни модернизациялаш, моддий ва меҳнат резервларидан максимал фойдаланиш ҳисобига корхоналарда бинокорлик материаллари, буюм ва конструкциялар ишлаб чиқариш йиллик планини 25 декабргача бажариш ва қўшимча равишда 1 миллион 671 минг сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш. Бинокорлик материаллари саноати, ёғоч ишлаш саноати ва қурилиш индустрияси корхоналарида меҳнат унумдорлигини планда белгиланганига нисбатан бир процент ошириш.

Бинокорлик материаллари саноати корхоналарида ҳар бир сўмлик товар маҳсулоти ишлаб чиқариш учун кетадиган сарфни планда белгиланганига нисбатан 0.5 процент, қурилиш индустрияси корхоналарида эса 0,2 процент камайтириш.

Йиллик пландагидан ташқари 7 минг тонна цемент, 800 минг шартли плита шифер, 100 тонна керамика қувурлари, шартли уч километр асбоцемент қувурлари, 3,1 миллион дона пишиқ ғишт, 15 минг квадрат метр дераза ойнаси, 100 квадрат метр облицовка плиталари, 400 квадрат метр метлах плиталари, 1000 квадрат метр ганч плиталари, 1000 тонна қурилиш оҳаги ишлаб чиқарилади.

1965 йилда ўтган йилдагига қараганда йиғма темир-бетон ишлаб чиқариш 114,4 минг кубометр, шу жумладан арматураси зўриқтирилган темир-бетон конструкциялари 81,7 минг кубометр, норуда материаллар 56,6 минг кубометр, металл конструкциялари 18,9 минг тонна, темир-бетон буюмлари заводлари учун пайванд конструкциялари 100 тонна кўпаяди.

Техника прогрессини тезлаштириш мақсадида илмий-тадқиқот институтлари ва конструкторлик бюролари билан ҳамкорликда Оҳангарон цемент-шифер комбинатида «600» маркали цемент, йирик хажмли тўлқинсимон шифер, сульфат таъсирига берилмайдиган цемент, «100» маркали минерал пахта тайёрлаш ва уни механик упаковка қилиш йўлга қўйилади; Бекобод комбинатидаги 6 та хомашё тегирмонида цементни майдалаш процессини автоматик бошқариш жорий қилинади; 1-ёғоч ишлаш заводида пайраха ва қипиқдан плиталар, улардан эса эшик блоклари, шунингдек икки қаватли дераза блоклари ишлаб чиқариш йўлга қўйилади; Чирчиқдаги бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинатида арматураси зўриқтирилган панеллар тайёрланадиган конвейер линияси, стерженли аппаратураларни чиниқтириш учун стендлар, токзорлар учун темир-бетон сўрилар, электр узатиш ва ёритиш линиялари учун темир-бетон столбалар ишлаб чиқариш ўзлаштирилади.

Тошкент экспериментал механика заводида ярим автоматларда флюс қатлами остида деталлар тайёрлаш, 2-темир-бетон буюмлари заводида катта диаметрли темир-бетон трубалари, 1-темир-бетон буюмлари заводида ғовакли бетонлардан девор панеллари, 1-ремонт-механика заводида МАЗ автомобили шассиси асосида 10 тонна юк кўтарадиган автокранлар ишлаб чиқарилабошланади.

Материалларни тежаш, ортиқча юк ташишни камайтириш, электр қуввати ва буғни кам сарфлаш ҳисобига пландагидан ташқари 100 минг сўмлик фойда олиш, рационализаторлик таклифларини жорий қилишдан йилига шартли 466 минг сўмлик маблағ тежаш.

ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА БЎЙИЧА

Ҳаракатдаги составлардан фойдаланишни янада яхшилаш, прогрессив технология ва илғор тажрибани жорий қилиш эвазига Ўрта Осиё темир йўлининг Тошкент бўлинмасида юк ташиш йиллик плани муддатидан илгари 25 декабргача бажарилади.

Пландагидан ташқари 200 минг тонна халқ хўжалик юклари вагонларга ортилади. Оғир юкли поездларда белгиланган нормадагига қўшимча камида 3 миллион тонна юк ташилади. Ёнилғи нормада белгиланганига қараганда 0,2 процент кам сарфланади.

Тепловозларнинг суткалик тезлигини топшириқдагига қараганда икки километр ошириш, локомотивларнинг фойдали иш вақтини 1964 йилда эришилганига қараганда ками билан 3 процент ошириш. Вагонларнинг оборотини тезлаштириш ҳисобига бекор туриб қолиш вақтини топшириқдагига қараганда 0,1 соатга камайтириш. Юк ташиш таннархининг 0,2 процент камайишини таъминлаш.

Тошкент область ва Тошкент шаҳар автомобиль хўжаликлари бўйича юк ташиш йиллик планини тонна ҳисобида 27 декабргача, тонна-километр ҳисобида 25 декабргача ва барча турдаги пассажирлар ташиш планини 29 декабргача бажариш. Пландагидан ташқари 290 минг тонна юк ташиш.

Меҳнат унумдорлигини бир процент ошириш ва тонна-километр шароитида ҳар бир тонна юк ташишдаги унумдорликни 1,7 процент ошириш. Автомобилларда юк ташиш планини орттириб бажариш ва харажатларни камайтириш эвазига пландагидан ташқари 172 минг сўмлик фойда олиш. Юк автомашиналари, автобуслар, енгил такси машиналари паркидан фойдаланиш коэффициентини ошириш. Юк ташиш таннархини пландагига нисбатан 0,2 процент камайтириш. 1965 йилда Тошкент области ва Тошкент шаҳри меҳнаткашларига хизмат кўрсатиш маданиятини кескин яхшилашга эришиш.

Янги техника, прогрессив технологияни жорий қилиш, рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракатини янада кенгайтириш ва Бўстонлиқдаги 125-, Яланғочдаги 69-, Олмалиқдаги 45-, Тошкентдаги 142-автобазаларда, 2502-автоколоннада ҳамда Чирчиқ автопаркида автомобилларга техника хизмати кўрсатиш бўйича механизациялашган поток линияларини жорий қилиш. 1965 йил давомида Тошкентдаги 142-, Бўстонлиқдаги 125-автобазаларда ҳамда 2503-автоколоннада юк автомобилларини механик усулда ювиш агрегатларини ишга туширишни таъминлаш.

Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармаси коллективи юк ташиш давлат планини барча кўрсаткичлар бўйича 27 декабргача бажаради. Меҳнат унумдорлиги пландагига нисбатан 2 процент ошади. Самолётларга коммерция юклари ортишни кўпайтиришга эришиш ва пул тушумини пландагига қараганда бир процент ошириш. Ҳар бир турбовинтли самолётнинг учишини бир процент кўпайтириш.

Тошкент область алоқачилари фойда олиш ва барча алоқа корхоналарида маҳсулот ишлаб чиқариш давлат планини муддатидан илгари 27 декабргача бажариш, капитал қурилиш, алоқа бўлимларини, радиоточкаларини, шаҳар ва қишлоқ телефон тармоқлари абонентларини кўпайтириш планини 25 декабргача бажариш ҳақида юксак мажбуриятлар олинди. Ички резервларни сафарбар қилиш ҳисобига пландагидан ташқари 10 та алоқа бўлими телефонлаштирилади.

Хўжалик ҳисобини кенг жорий қилиш йўли билан маҳсулот единицаси таннархини ўтган йилдагига нисбатан 1,5 процент камайтириш, меҳнат унумдорлигини эса 5,5 процент оширишга эришиш. Янги телефон линиялари қуриш ва мавжудларини зичлаш ҳисобига Тошкент шаҳрининг область шаҳарлари ва район марказлари билан шаҳарлараро алоқа каналлари сони кўпайтирилади.

УШБУ МАЖБУРИЯТ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР САНОАТ КОРХОНАЛАРИ, ҚУРИЛИШ, ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА ТАШКИЛОТЛАРИ КОЛЛЕКТИВЛАРИ ЙИҒИЛИШЛАРИДА МУҲОКАМА ҚИЛИНИБ, ҚАБУЛ ЭТИЛГАН.

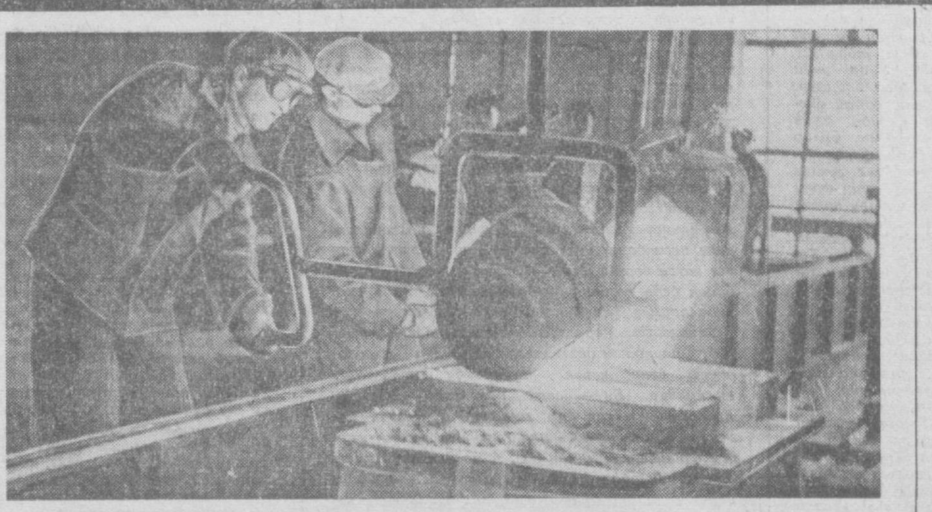

Оҳангарондаги «Сантехлит» заводи ўзининг дастлабки маҳсулотларини — уй-жой ускуналарини ишлаб чиқара бошлади. Бу, жуда қисқа вақт ичида қад кўтарган Урта Осиёдаги ягона ана шундай корхонадир. Заводнинг ёш коллективи яқин йиллар ичида ўзи ишлаб чиқараётган маҳсулот сифатини жаҳон стандарти даражасига етказишга қарор қилди. Суратда: қуюв цехида металлни қолипларга қуйиш пайти.

Г. Пун фотоси. ЎзТАГ фотохроникаси.

ПЕШҚАДАМ

Пойдевор қўйиб бўлинди. А. Абдураззоқов бошлиқ звено ишини ғишт терувчилар давом эттиришаяпти. Монтажчилар ҳам шу ерда йирик-йирик темир-бетон конструкцияларини монтаж қилишаяпти. А. Багаев ҳамма ишдан кўз-қулоқ.

Қурилиш майдонлари саришта. Синиқ ғиштлар кўринмайди. Бригада аъзолари арзон, тез ва соз қуришни ўзларига шиор қилиб олганлар. Шунинг учун ҳам барча қурилиш майдонларидан тежаб-тергаб фойдаланишаяпти. Улар бунинг эвазига ўтган йили 5150 сўмлик иқтисодий фойда кўришди.

159-қурилиш тресги 10-бошқармасига қарашли А. Багаев бошлиқ бригада аъзолари трест базаси қурилишида шундай ғайрат кўрсатишаяпти. Н. Гаптарманова, В. Қосимов, В. Тихомиров каби қўли гул кишилар суръатга қанот боғламоқдалар. Бригада аъзолари олти минг квадрат метрли база қурилишини муддатидан икки ой олдин фойдаланишга топшириш учун курашмоқдалар.

А. ТУРҒУНОВ.

МАШИНАСОЗЛАР БУРЧИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

Яқинда Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг бюроси «Ўзбекистон халқ хўжалик кенгашига қарашли трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводларида 1965 йилги экиш мавсуми олдидан запас қисмлар ишлаб чиқариш планини муддатидан илгари бажариш тадбирлари» ҳақидаги масалани кенг муҳокама қилди.

Шу нарса қайд қилиндики, қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводларининг кўпчилиги деҳқонлар заказини ўз вақтида аъло даражада бажариш учун курашмоқда. «Узбексельмаш» заводи машинасозлари кўкламги чигит экиш мавсумигача машиналарнинг запас қисмлари ишлаб чиқариш йиллик планининг 60 процентини бажаришга аҳд қилганлар. Улар квартал планини 20 мартгача бажариш, топшириққа қўшимча равишда 25 минг сўмлик запас қисмлар ишлаб чиқариш учун курашмоқдалар.

«Чирчиксельмаш» заводи коллективи зиммасига ҳам масъулиятли вазифалар юкланган. Чирчиқ машинасозлари ярим йиллик планга қўшимча равишда культиваторнинг 30 минг сўмлик запас қисмларини ишлаб чиқаришга аҳд қилишди.

Кейинги йилларда корхоналарда техника тараққиётининг юксак даражага етганлиги маҳсулот таннархини арзонлаштириш ва меҳнат унумдорлигини ошириш имконини берди. «Узбексельмаш» заводида «СТХ-213» детали ярим автомат усулида ишлаб чиқариладиган бўлди. «Чирчиксельмаш» заводида ҳам қишлоқ хўжалик машиналари учун запас қисмлар ишлаб чиқаришнинг янгича усуллари жорий этиляпти. Бу эса топшириқларни муваффақиятли бажариш учун имкониятлар яратмоқда.

Область корхоналари запас қисмлар ишлаб чиқариш январь ойи планини 100,5 процент қилиб адо этдилар. Ойлик топшириққа қўшимча равишда 29,5 минг сўмлик запас қисмлар тайёрланди. Лекин, шунга қарамай 96 хил запас қисм планда белгиланганидан анча кам ишлаб чиқарилди.

«Автотрактородеталь» заводида запас қисмлар ишлаб чиқариш айниқса оқсаб қолган. Бу ерда ишланган запас қисмлар планда белгиланганидан 24 минг сўмлик кам бўлди. Чигит экувчи сеялкаларнинг 68 хил запас қисмлари ўрнига бор-йўғи 12 хили чиқарилди. 19 хил эҳтиёт қисм эса мутлақо ишланмади. «Узбексельмаш» заводи коллективи гарчанд яхши меҳнат қилган бўлса-да, сеялка қисмларининг 32 хилини ишлаб чиқариш топшириғини тўла бажараолмади.

«Таштекстильмаш», «Ташсельмаш» заводлари кулранг чўян қуймаларини ўз вақтида етказиб бермаганлиги «Узбексельмаш» ва «Автотрактородеталь» заводларининг нормал ишлашига халал бермоқда. Юқорида номлари санаб ўтилган корхоналарнинг раҳбарлари, партия ташкилотлари бу камчиликларни йўқотиш устидан етарли контроллик қилмаганлар.

Тошкент шаҳар Киров, Ленин, Октябрь район партия комитетлари, Чирчиқ шаҳар партия комитети камчиликларни тузатиш ва пахтакорлар учун запас қисмларни ўз вақтида етказиб беришда мазкур корхоналарга етарли даражада ёрдам бермаган.

Область партия комитетининг бюроси трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводларининг раҳбарлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари зиммасига қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилиш учун зарур миқдордаги запас қисмларни 15 мартгача етказиб бериш мажбуриятини юклади. «Таштекстильмаш», «Ташсельмаш» ва «Узбексельмаш» заводлари раҳбарларига эса чўян қуймаларини аниқ суткалик график бўйича бериб туриш вазифаси топширилди. Корхоналарда механизм ва автоматлардан кенг фойдаланган ҳолда запас қисмларни ишлаб чиқарувчи махсус цех ва участкалар ташкил этиш тавсия қилинди.

Шаҳар ва район партия комитетларига биринчи кварталда дала меҳнаткашларига белгиланган миқдорда запас қисмларни етказиб беришда машинасозлик корхоналарига яқиндан ёрдам бериш, бу ишни назорат қилиб бориш топширилди.

ЎЗБЕКИСТОН ПАХТАКОРЛАРИ ҚУРУЛТОЙИГА

ДЕҲҚОНЧИЛИК МАДАНИЯТИ ЮКСАК БЎЛСИН!

ИРРИГАЦИЯ-МЕЛИОРАЦИЯГА ЖИДДИЙ ЭЪТИБОР

В. КУРИЛЕНКО

Оққўрғон район суғориш системасининг бошлиғи, республикада хизмат кўрсатган ирригатор

Сув иншоотлари — каналлар, коллекторлар, ариқ-зовурлар, лабгардонлар ва бошқа объектлар халқ, давлат мулкидир. Уларни қуриш ва ишга туширишга давлатнинг, колхоз ва совхозларнинг жуда катта маблағи сарфланади, турли маркадаги техника воситалари, агрегатлар ва ёрдамчи материаллар ишлатилади. Чунки сув иншоотлари ва суғориш шохобчаларини планли равишда тартибга келтирмай туриб, деҳқончилик ишларини яхши йўлга қўйиш мумкин эмас. Қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш учун жуда катта ҳажмда ирригация-мелиорация ишларини бажариш зарур. Бусиз тупроқ структурасининг донадорлигини яхшилаш мумкин эмас.

Мен 1948 йилдан буён Қуйи Чирчиқ зонасидаги хўжаликларда шу соҳада иш олиб бормоқдаман. Оққўрғон ва Қуйи Чирчиқ районлари бирлашгач, сув системаси органларининг иши анча мураккаблашди. Шу билан бирга майда, кустар типидаги сув иншоотлари, ариқ-зовурларни тугатиб, йирик сув иншоотлари, коллекторлар, мувaққат суғориш шохобчалари бунёдга келтириш имконияти яратилди. Масаланинг яна бир муҳим томони шундаки, сув иншоотлари йириклаштирилгач, сув исрофгарчилиги кескин камайди, хўжаликларнинг сувга бўлган талаби тўлароқ қондирила бошлади, сизот сув, шўр камаябошлади, тупроқнинг структураси яхшиланди. Бу фақат пахтакор хўжаликларгагина эмас, балки лубкор, шоликор, сабзаводкор хўжаликларга ҳам тааллуқлидир.

Партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрликлари, давлатимиз кўрсатаётган ғоят катта моддий-техника ёрдами туфайли кейинги йилларда янги суғориш иншоотлари қуриш, эскиларини реконструкция қилиш, коллекторлар бунёдга келтириш ишлари механизмлар воситасида бажарилмоқда. 1948 йилда ариқ-зовур қазиш, коллекторларни тозалаш асосан қўл кучи билан бажариларди. Ўша йили районимизда атиги 2 та экскаватор бўлиб, тупроқ қазиш ишлари плани бажарилмасди. Эндиликда эса зовур қазиб зах сувни қочириш, коллектор чиқариб янги ер очиш, тўқайзорларни экин майдонига айлантириш, ботқоқликларни қуритиб экин экиш ва бошқа ишларни механизмлар бажаряпти. Сув иншоотларини яхшилаш, ирригация-мелиорация ишларини кучайтириш хўжаликларга қандай фойда келтиришини айрим мисоллар билан кўрсатиб ўтмоқчиман.

Районимизда «оқ қўй сўйган» номи билан машҳур канал бор. У 12 километр масофага чўзилган. Илгари ана шу каналдан секундига 1,5 кубометр сув оқар эди. Бу пахтакор, шоликор, лубкор хўжаликларнинг сувга бўлган эҳтиёжини тўла қондира олмас эди. Биз район партия ва совет ташкилотлари билан ҳамкорликда каналнн реконструкция қилиш масаласини муҳокама қилиб чиқдик. Бунинг учун етарли техника, ишчи кучи ва маблағ борлиги маълум бўлди. Халқимиз астойдил ишга киришди. Қисқа вақтда канал тўла реконструкция қилиб бўлинди. Ҳозир ундан секундига 7 кубометр сув оқяпти. Натижада «Коммунизм» совхози, «Победа», Энгельс номли колхозларнинг сувга бўлган талаби тўла қондирилди. Шуниси қувончлики, канални реконструкция қилишга кетган сарф-харажат бир йилдаёқ қопланди. Чунки ана шу хўжаликларда пахта, каноп, шоли, маккажўхори ва бошқа экинларнинг ҳосилдорлиги бир-бир ярим баравар ортди, сорти яхшиланди, таннархи арзонлашди.

Ёки бошқа бир мисол. Зах сув ҳосилнинг душмани. Зах сув юза жойлашган майдонларда экин яхши ўсмайди, ҳосилдорлик паст бўлади. Тупроқнинг шўрланиш даражаси ҳам зах сувнинг юза ёки чуқур жойлашишига боғлиқдир. Буни кўп йиллик деҳқончилик тажрибаси тўла исбот этди. Шунинг учун ҳам миришкор деҳқонлар зах сувни йўқотиш чораларини излайдилар. Янги зовурлар чиқариш, мавжудларини чуқур қилиб қазиш, коллекторлар очиш йўли билан зах сув йўқотилади. Районимизда «Коллектор-10» деб аталган ирригация-мелиорация тармоғи бор. Илгари шу коллектордан секундига 5 кубометр зах сув сизиб чиқар эди. У вақтларда шу коллектордан баҳраманд бўлаётган хўжаликларнинг экин майдони кичкина, ҳосилдорлик ўртача бўлгани учун уни реконструкция қилишга эҳтиёж йўқ эди. Кейинчалик пахта, луб экинлари майдони кенгайди, янги ерлар очилди. Айрим жойларда эса тупроқ шўрланиб, ботқоқлана бошлади. Сув хўжалик системаси ходимлари бунга бефарқ қараши мумкин эмас эди. Дарҳол коллектор реконструкция қилинди. Ҳозир ундан секундига 15 кубометр зах сув оқяпти. Бу билан ўша зонадаги хўжаликлар экин майдонларининг структураси анча яхшиланди, шўр камайди, деган сўздир. Энг муҳими — ҳосилдорлик ошди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Оққўрғон кейинги йилларда областимизнинггина эмас, балки республикамизнинг ҳам машъал пахтакор районига айланди. Районимизда 61 минг гектардан зиёд суғориладиган ер бор. Шундан қарийб 30 минг гектарида пахта, 15 минг гектарида каноп етиштирилади. Қолган майдонларга шоли, беда, маккажўхори, сабзавот, полиз экинлари экилади. Ҳосилдорлик йилдан йилга кўтариляпти, пахтанинг ялпи миқдори ошяпти. Бунинг бойиси шундаки, район хўжаликларида ирригация-мелиорация ишлари биринчи ўринга қўйилмоқда. Халқимизда «деҳқон бўлсанг шудгор қил» деган нақл бор. Эндиликда бизнинг хўжаликларимиз шудгор билан бир қаторда ирригация-мелиорацияга ҳам алоҳида эътибор бермоқдалар. Бу ишда сон ва сифат кўрсаткичлари бир-бирига боғлаб олиб борилиши туфайли яхши натижага эришилмоқда.

Суғориладиган экин майдонларининг структураси тобора яхшиланмоқда. Тупроқнинг шўрланиши камаймоқда. Кўпчилик хўжаликларнинг экин ерлари табиий туздан тозаланди. Сизот сув камайди. Кўплаб янги ер ўзлаштирилиб, қишлоқ хўжалик оборотига киритилди. Пахта ва бошқа экинларнинг ҳосилдорлиги ошди. Масалан, сўнгги йиллардагина Солдатск зонасидаги пахтакор хўжаликлар салкам 10 минг гектар янги ер ўзлаштириб экин экабошладилар.

Партия ва ҳукуматимиз мавжуд экин майдонларида ҳосилдорликни ошириш йўли билан пахтанинг ялпи миқдорини кўпайтириш вазифасини қўймоқдалар. Бу вазифани ҳал қилиш ҳам ирригация-мелиорация ишларини намунали йўлга қўйишга боғлиқдир. Янги ер очиш имкониятига эга бўлмаган хўжаликларда бу масалага айниқса жиддий аҳамият берилиши лозим. Бу ўринда бир мисол келтириш мақсадга мувофиқдир.

Ўртоқ Я. Баҳодиров директорлик қилаётган «Коммунизм» совхози узоқ вақт гоҳ қолоқ, гоҳ ўртача хўжаликлар сафида келди. Пахта ҳосилдорлигини оширишда кўзга кўринарли муваффақиятга эриша олмади. Чунки ўша кезларда ирригация-мелиорация ишлари совхоз раҳбарларининг эътиборидан четда қолди. Баъзан шу соҳада яхшигина режалар тузилди-ю, «маблағ етишмаяпти, техника «камчил» деган баҳоналар билан амалга оширилмади. Масала район партия комитетида сув хўжалик органлари ходимлари иштирокида муҳокама қилинди. Йўл қўйилган камчиликлар очиб ташланди. Ирригация-мелиорация ишларини яхшилаш, суғориш системасини тартибга солишга қаратилган тадбирлар белгиланди. Бу ишга маъсул кишилар ажратилиб, қарорнинг ижроси текшириб борилди. Натижа чакки бўлмади. Совхоз ўтган йили пахта тайёрлаш планини район ёки областдагина эмас, ҳатто республикада биринчилар қаторида бажарди. Ҳосилдорлик кескин ошди.

Биз эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш тадбирларини кўраётирмиз. Ҳозир районда ирригация-мелиорация ва суғориш ишларини яхшилашга қаратилган жуда катта тадбирлар ишлаб чиқилди ва амалга оширилмоқда. Жумладан, юқори зонадаги «Озод», «Коммунизм», Куйбишев номли, «Партия XXII съезди», Войтинцев номли колхозларни сув билан таъминлайдиган каналлар реконструкция қилиниб, кенгайтирилади ва чуқурлаштирилади. Бу билан ана шу хўжаликларнинг сувга бўлган ва йил сайин ошиб бораётган талаби тўла қондирилади. Қуйи зонадаги Ленин номли колхозда янги сув иншоотлари қурилади. Натижада фойдаланилмай келинаётган 3 минг гектардан зиёд партов ер ўзлаштирилиб, қишлоқ хўжалик оборотига киритилади. Шу мақсадда янги зовурлар қазилади. Тупроқ қазиш ишлари зўр қувватга эга бўлган машиналар зиммасига юклатилади. Колхозлар бирлашиб йириклашиши туфайли карталарни ҳам йириклаштириш имконияти яратилди. Бу соҳада анча иш қилинди. Бироқ, ҳали яна кўп иш қилиш керак. Кераксиз мувaққат суғориш шохобчалари тугатилади, уватлар текисланиб экин майдонига қўшилади.

Сув хўжалик системасининг ходимлари 1965 йил мўл ҳосили учун курашга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Районимиздаги кўпчилик хўжаликларда ариқ-зовурлар қазиб бўлинди. Бу йил ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан икки баравар кўп тупроқ ишлари бажарилди. Солдатск зонасидаги колхозлар, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози территориясидаги коллекторлар чуқурлаштирилиб, зах сувнинг равон оқиши таъминланди. Янгидан қарийб ўн жойда сув тақсимлагич лабгардонлар қурилди, мавжудлари ремонт қилинди. Экинларни суғоришда қулайлик яратиш, сувни исроф қилмаслик учун зарур тадбирлар амалга оширилмоқда. Колхоз ва совхозларда тажрибакор сувчиларнинг ёш сувчилар билан учрашувлари ўтказилди. Сув хўжалик системаси ходимларининг район семинарида 1965 йилда олдимизда турган вазифалар ва уларни муваффақиятли ҳал этиш йўллари келишиб олинди.

Биз республика пахтакорлари қурултойида белгиланган тадбирларни амалга ошириш учун курашамиз ва районда суғориш ишларини бундан ҳам яхшилаймиз.

Шу кунларда «Узбексельмаш» заводининг коллективи конвейердан янги чиққан кўплаб сеялкаларни республикамиз колхоз ва совхозларига жўнатмоқда. Завод ишчилари маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун ўзаро социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқдалар. Суратда: (чапдан) йиғув цехининг мастери А. Гапиров ва ишчи И. Мамажонов ўртоқлар конвейердан чиққан сеялканинг сифатини текшириб кўрмоқдалар.

ҲОСИЛДОРЛИКНИ ОШИРАМИЗ

Бригадамиз деҳқонлари ҳосилдорликни ошириш йўлида фидокорона меҳнат қилиб, катта тажриба тўпладилар. Бурноғ йилга қадар биз гектар бошига 35—37 центнердан хирмон кўтариб келардик. Кейин деҳқонларимиз қўшни қолоқ бригадани қўшиб олиш истагини билдиришди. Колхоз правленияси ҳам буни маъқул топди. Еримиз кенгайди. Деҳқонларимиз олдида янаям ишбилармонлик билан иш юритиш вазифаси турарди. Ўз бригадамизда қўлланилаётган тажрибани янгидан қўшилган қолоқ бригада ерларида ҳам қўлладик.

Энди шу тажрибаларнинг баъзи бирлари тўғрисида қисқача тўхталиб ўтмоқчиман. Бегона ўт экин учун ўз номи билан бегона. Уни йўқ қилиш учун биз чигит экишдан олдиноқ ҳаракат қилабошладик. Ҳар гектар ердан ўн тонналаб бегона ўт илдизлари териб олинди.

Баъзи бир кишилар ғўза парвариши даврида ерга минерал ўғит солганларидан сўнг, ҳа деганда суғоравермайдилар. Натижада ўғит ўз кучини йўқотиб қўяди. Ғўза нотекис ривожланади. Оқибатда бир пайкалдан кам, бир пайкалдан кўп ҳосил олинади. Деҳқонларимиз ана шуни доимо ёдда тутиб пайкал озиқлантирилганидан сўнг, об-тобида сув қўйишга ҳаракат қилишади. Кейин ўғит ўз кучини кўрсатади. Ғўза кун сайин гуркираб ўсаверади. Яна бир муҳим нарса шуки, озиқлантиришни кечиктириб юбориш ҳам ярамайди. Кеч берилган минерал ўғит ғўзани ғовлатиб юборади. Натижада ҳосил кеч етилади. Шуни ҳисобга олиб биз бултур озиқлантиришни июлнинг дастлабки кунларидаёқ тугалладик.

Ғўза чеканкасини ўз вақтида ўтказиш ҳам деҳқончилик маданиятининг муҳим томони ҳисобланади. Биз ҳар туп ғўзада 15—17 тадан ҳосил шохчалари пайдо бўлгач чеканкани бошлаб юбордик. Бу иш ўн кун деганда тугалланди.

Кузакнинг долзарб кунларида эса машина теримига зўр бердик. Ҳосилимизнинг асосий қисми «зангори кема»лар билан йиғиб-териб олинганлиги учун ҳам йиллик планни пешқадамлар қаторида бажардик. Ҳар гектар ердан 29 центнердан «оқ олтин» кўтарилди. Бу чакки ҳосил эмас, албатта. Лекин деҳқонларимизнинг кўнгли тўлмади. Ахир, илгарилари 35 центнердан ҳосил кўтариб келган деҳқонлар учун 29 центнер ярашмайди-да. Бу «бригадада ҳосилдорлик пасайиб кетди» деган гап эмас, албатта. Аксинча, ошди. Илгариги ўз бригадамиз ерларидан 35 центнердан ошириб хирмон кўтардик. Бизга қўшилган қолоқ бригаданинг ерларидан олинган ҳосил бироз кам бўлганлиги учун ҳам ҳосилдорлик ўртача 29 центнерга айланди. Собиқ қолоқ бригадада ҳосилдорлик бир йилнинг ўзидаёқ анча ошириб юборилди.

Бу билан айтмоқчиманки, ернинг ёмони бўлмайди. Қаерда ишнинг кўзини билиб иш юритилса, ўша ерда ҳосилга барака киравeради. Биз кўп йиллик тажрибамизда бунга амин бўлдик. Деҳқонларимиз бу йил ҳосилдорликни кескин оширишга қатъий бел боғладилар. Эндиги маррамиз — яна 35 центнер. Агар шунга эришсак, бизга қўшилган бригада ҳам қолоқликдан бутунлай чиқиб, илғорлар сафидан ўрин олади.

Бу йилдан пахтачиликни комплекс механизациялаштиришга ҳам қаттиқ киришдик. Бригадамиз тугатилди. Ўрнига комплекс механизациялашган звенолар участкаси тузилди. Ҳозир моҳир механизаторлардан Комил Қодиров билан Абдуманноп Ўринбоев ўртоқлар бошчилик қилаётган тюпкочи звеноларнинг пахтакорлари экиш кампаниясига пухта шайланишмоқда. Ҳозиргача ҳар гектар ер ҳисобига 9 тоннадан гўнг ташиб чиқарилди. 3 минг метр узунликдаги ариқ-зовурлар тозалаб қўйилди. Экиш агрегатлари ҳам мавсумга шай бўлиб турибди. Бу йил 130 гектар майдонимизнинг ҳаммасидаги ҳосилни фақат машиналар билан териб олмоқчимиз. Бу гап фақат ваъдалигича қолиб кетмаслиги учун ҳозирданоқ машина теримини ҳам кўзлаяпмиз. Майда карталар йириклаштириляпти.

Қўрғонтепаликлар изидан бораётган деҳқонларимиз бу йил кўзлаган марраларига албатта етадилар.

Шодмон СУБОНОВ,

Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг комплекс механизациялашган звенолари раҳбари, республикада хизмат кўрсатган пахтакор.

Суратда: колхоз бош агрономи А. Исҳоқов (ўртада) устахона ремонтчилари Б. Зилтаев ва Ю. Абдувалиев ўртоқлардан кўкламги дала ишларига тўла шайлаб қўйилган тракторларни қабул қилиб олмоқда.

А. Тўраев фотолари.

ҚАНОТЛИ ЁРДАМЧИЛАР

Етти йилликнинг сўнгги йил баҳори бошланаяпти. Янги йил ҳосили учун кураш бошланадиган долзарб кунлар узоқ эмас. Эрта-индин деҳқон ерга чигит қадашга киришади. Уёғи парвариш, ҳосил учун кураш. Ҳар йили кўклам шундай бошланади. Деҳқонлар қатори биз ҳам ҳосил ғамини йил бошиданоқ еймиз. Учувчилар пахтакорнинг мададкори. Улар ўғит билан тўйдираётган ерда мўл ҳосил униб чиқаяпти.

Шундай бир паллада биз бултурги қилинган ишларни бир-бир кўз ўнгимизга келтирамиз. Етти йилликнинг олтинчи йилида қишлоқ хўжалик авиацияси коллективи баракали меҳнат қилди. Ҳар бир самолёт ўрта ҳисобда 30 минг гектар ерга маданий ўғит сепди. Ғўза баргини дефолиация қилиш вақтида ҳам учувчилар шижоат кўрсатишди. Ҳар бир экипаж аъзоси 4 минг гектар ердаги ғўза баргини тўкиб берди. Т. Чернов, М. Усмонов, В. Русин каби пўлат қуш бошқарувчилари ўз меҳнатлари билан коллектив ҳурматини қозондилар. Ўтган йилги ғайратимиз учун республика авиаторларига СССР Министрлар Совети ҳамда ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғи топширилди.

Самолётнинг қадрига етиш керак. Самолёт билан ўғит сепиш ҳам тез, ҳам арзонга тушади. Агарда тракторлар билан ҳар куни 20—30 гектар ерга ўғит сепилса, самолётлар билан эса 160—180 гектар ерни бемалол ўғитлаш мумкин. Самолёт билан ишлаганда иш кучи ҳам тежалади, ўғит сепиш таннархи арзонга тушади. Утган йили «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози ишни намунали уюштирди. Бу ерда ўғитни майдалаб самолётларга ортиб бериш ишлари тўла механизациялаштирилди. Натижада ишимиз анча унумли бўлди. Самолётлар ерда узоқ туриб қолмади. Механизациялашган агрегатда ишлаш учун икки-уч киши бўлса бас. Улар агрегатни бошқаришади, холос.

«Пискент» совхозида ҳам дори сепиш ишлари анча намунали уюштирилди. Уғит ортгич механизмлар доимо ҳаракатда бўлди. Натижада бу ерда ҳам ерларни ўғитлаш ишлари тез ва соз бажарилди. Лекин ўз ўғит ортгич механизмларига эга бўлган хўжаликлар ҳозир областимизда бармоқ билан саналарли даражада камдир. «Узсельхозтехника»нинг область бирлашмаси раҳбарлари бу йилги мавсумда барча колхоз ва совхозларни бундай механизмлар билан таъминлашлари керак.

Бундан ташқари ўсимликларни ҳимоя қилиш область станциясига ҳам бизнинг эътирозларимиз бор. Улар бизга заказ берадилар-да, ишни вақтида уюштирмайдилар. Натижада учувчилар жойларга бориб бир неча кун бўш туриб қоладилар. Шунингдек авиаторлар учун маданий-маиший хизмат кўрсатиш ишлари ҳам кўнгилдагидек эмас. Уларга вақтида ётоқхоналар топиб берилмайди, иссиқ-совуғидан хабардор бўлишмайди. Самолётлар учун мой ва бензин ташиб келтириш ишлари ҳам кўнгилдагидек уюштирилмайди.

Ерларни ўғитлашда янги мавсум бошланди. Ҳозирги кунда қишлоқ хўжалик авиацияси авиаторлари областимизнинг Бўка, Бекобод, Ўрта Чирчиқ районлари хўжаликлари ерига дори сепмоқдалар. Лекин шуни айтиш керакки, ўғитлар сифатидан кўнглимиз тўлмаяпти. Улар қиши билан очиқ ҳавода турганлиги натижасида қотиб қолган. 10—15 киши овора бўлиб аввал майдалаяпти, сўнг самолёт бакига ортаяпти. Уғитларни асраш айниқса Бўка районида ачинарли ҳолда. Бу ердаги ўғит сақловчи омборнинг томи босиб тушган. Район раҳбарлари омборни ремонт қилиш ўрнига лой ва тупроқ устига яна ўғит тўктиришни давом эттиришаяпти. Натижада химия корхоналаридан келтирилаётган ўғитлар лойга беланиб исроф бўлаяпти. Улар сифати ёмонлашиб, таъсир кучини йўқотмоқда.

Бу йил областимиз пахтакорлари зиммага улкан мажбуриятлар олишган. Утган йилдагидек бу йил ҳам тоғ-тоғ «оқ олтин» хирмони кўтариб, эл-юртдан раҳматлар эшитишимиз, давлатимиз бойлигига бойлик қўшишимиз керак. Бунга биз ҳам ўз ҳиссамизни қўшишга отланганмиз. Шундай экан, ҳар бир хўжалик самолётларга «яшил йўл» очиб бермоғи лозим. Самолётлар эркин парвоз этсин.

А. АБДУФАТТОХОВ,

қишлоқ хўжалик авиацияси самолёти командири.

АССАЛОМ, БАҲОР!

— Ассалом, баҳор!

Келинчак баҳорнинг илк тонгини қадрдон даласида қарши олган деҳқоннинг дилида бугун шу сўзлар жўш ураяпти.

— Ассалом, баҳор!

Қиши билан кўнгли кўкламни қумсаган, баҳорни деб тараддудини асло сусайтирмаган деҳқоннинг тилида бугун шу сўзлар жаранглаяпти.

У бу гўзал фаслнинг қисталанг кунлари нақадар қимматли эканини яхши билади. Асл деҳқонлар «баҳорнинг бир куни йилга татийди» деб бежизга айтишмаган. Ҳақиқатан ҳам шундай. Баҳорда бир кун олдин уруғ сепилса, бир ҳафта олдин ҳосил йиғиштирилади. Бу фақат нақлгина эмас, балки неча-неча йиллар давомида деҳқонлар синовидан ўтган тажриба. Ишнинг кўзини билган деҳқон шу сабабдан баҳорни орзиқиб кутади, бу мавсумга кузнинг пировардидан бошлабоқ тараддуд кўради, навбаҳорнинг илк шабадалари юзини силаб-сийпаб ўтабошлаганида эса қалби бир жаҳон қувончга тўлади...

Мана, Калинин районидаги машъал «Ленинизм» колхозининг бепоён далалари. Мовий осмонда зиғирдек булут кўринмайди. Навбаҳорнинг ёқимли шабадаси дилга ором бахш этади. Ошган хамирдек кўпчиб ётган ер сукут сақлаяпти. Гарчи бу ерлар ҳали экин билан безанмаган бўлса-да, кишининг кўзига аллақандай гўзал бўлиб кўринади. Ҳа, дарвоқе гўзал! Ахир уни деҳқон шу қадар кўпчитгунча, шу қадар семиртиргунча куздан буён озмунча меҳнат қилдими?!

Колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулла ака Ортиқов ҳам узоқ-узоқларга кўз югуртганича бироз хаёл суриб қолди.

— Ҳа, ҳали бу ерлар ўз баракатини кўрсатади, — деди у худди бировнинг саволига жавоб бергандай, — мана, бу йил деҳқонларимиз «кам деганда ўттиз центнердан хирмон кўтарамиз» деб ваъда беришди. Бундай ҳосилни кўтаришнинг ўзи бўлмайди. Тағин қанча ердан денг, минг гектардан ортиқ ердан-а! Бунинг учун ер роса семирган бўлиши керак. Мана, бугунги сводка. Ўн минг тоннадан ортиқ компост тайёрланибди. Чакки эмас. Гектар бошига ўн тоннадан компост тушади, деган сўз бу.

Дала шийпони яқинида бир қанча одамлар кўринди. Ўша томонга юрдик. Ўн-ўн беш чоғли колхозчи ариқ тозалаяпти. Ундан сал нарироқда эса яна шунча киши марза-уватларни текислаяпти.

— Бизнинг деҳқонларимизда бир яхши одат бор. Улар бир қарич ернинг ҳам бўш ётишини ёқтиришмайди,— деди Абдулла ака,— мен жуда кўп колхозларда бўлганман. Баъзибир ўртоқлар карта чеккасини арава йўл қилиб қўйишади. Буни биз деҳқонлар «ерни ўғирлатиш» деймиз. Ҳақиқатан ҳам бу ерни ўғирлатишдан бошқа нарса эмас-да. Мана қаранг, шу пайкал тўрт бурчакли. Одамларимиз тўрттала томондаги уватларни чопиб ерга-ер қўшишаяпти. Шу уватлар чопиқсиз қолиб кетса, ҳосилга завол бўлади. Нега деганда, уватлар ҳам гектар ҳисобига кираверади-да.

Мен бир кун бамайлихотир ўтириб, ҳисоблаб чиқдим. Агар пайкалнинг тўрттала томонидан атиги бир метр ер қўшилганида ҳам, ҳар гектар ер ҳисобига кам деганда тўрт сотих ер қўшиларкан. Агар чигит 60х50 сантиметрли схемада экилса, шу қўшилган ерда 600 уя бўлади. Ҳар уяда уч тупдан жами 1800 туп ортиқча ғўза бўлади. Ҳар туп ғўзада 10 тадан кўсак тўпланса, жами 18 минг дона қўшимча кўсак бўлади. Ҳар бир кўсакдан, борингки, уч граммдан пахта олинса, гектар бошига ярим центнердан кўпроқ ҳосил қўшилади. Кўрдингизми, шу кичик бир резерв ҳисобига ярим центнер пахта-я! Буни агар минг гектар еримизга кўпайтирсак, 500 центнер пахта бўлади. «Томатома кўл бўлур, ушоқлардан нон бўлур» деб мана шунга айтишади.

Абдулла аканинг бу гапида жон бор. «Нега «Ленинизм» колхози машъал бўлди-ю, унинг атрофидаги бошқа колхозлар ўрта миёна хўжалик бўлиб қолаяпти?» деган саволга ана шундай ички резервларни мисолга келтириб жавоб қайтариш мумкин. Бу колхознинг деҳқонлари «Э, бу кўзга кўринмайдиган иш, шуни ҳам қилиб ўтирамανми» дейишмайдида, пахтани бироз бўлса ҳам кўпайтиришга алоқадор бўлган ишларни эринмасдан бажаришади. Мана шунинг учун ҳам хўжаликда янги ер очилмагани ҳолда, йил сайин пахта ҳосили кўпайтирилаяпти.

— Бунақа майда-чуйда нарсалар деҳқончиликда жуда кўп учрайди, — деди раис, — мана, пахта даласидаги ёввойи дарахтларни олиб кўрайлик. Бундоқ ўйлаб қарасам, бу дарахтларнинг ҳар бир тупи камида ўн-ўн беш килограмм пахтага зиёни тегади. Нега деганингизда, бу дарахтлар соя ташлаб, ғўзанинг яхши ўсишига йўл бермайди. Унинг ер тагида тарвақайлаб кетган илдизлари эса тупроқнинг кучини симириб ётади. Ёввойи дарахтларнинг яна бир ёмон томони шундаки, улар ҳашаротларнинг уясига айланади. Мана шунинг учун ҳам деҳқонларимиз ҳозир ёввойи жийда, қари терак, эски тол, акация дарахтларини илдиз-илдизи билан кўчириб олиб, дала чеккасига чиқариб ташлашаяпти. Энди ғўзаларимиз кун чиққандан то кун ботгунига қадар қуёшдан баҳра олади. Пайкалга тоза ҳаво ўтади. Ўз-ўзидан маълумки, ҳосилдорликни оширишда бунинг ҳам аҳамияти оз эмас.

...Ҳамма ерда деҳқонларнинг ҳаракати зўр. Навбаҳор уларнинг қалбида ғайрат ўтини ёққани шундай сезилиб турибди...

Колхоз устахонасидаги кишиларнинг ғайрати янаям зўр. Улар барча тракторларни, қишлоқ хўжалик машиналарини аллақачон ремонтдан чиқариб қўйишган бўлсаям, тиним билишмайди. Негаки, ремонт қилинган техникани қайта-қайта кўздан кечириш, унинг кўнгилдагидай ишлашига қаноат ҳосил қилиш зарур-да.

Устахонани айланиб юрарканмиз, анави йигитлар касб ўрганишаяпти, — деди раис, бир трактор атрофида давра қуриб турган қирқ чоғли йигитни кўрсатиб, — яқинда курсни битириб чиқишади. Шундан кейин механизаторларимиз яна ҳам кўпаяди...

Навбаҳорни ёруғ юз билан кутиб олган бу колхоз пахтакорларига ҳар қанча офаринлар айтсак арзийди. Ҳамиша юксак марраларни эгаллаб келаётган бу колхознинг олий ҳиммат деҳқонлари бу йилни ҳам баракали «оқ олтин» ҳосили билан якунлайдилар.

— Ассалом, баҳор! Фасллар келинчаги, ассалом!

Ш. ШОРАҲМЕДОВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

„ХИМИК“ ФУТБОЛЧИЛАРИ ҲУЗУРИДА

—Бугун машғулотни очиқ ҳавода, майдонда ўтказамиз, — деди тренер А. Григорьянц ечинаётган футболчиларга. Ўн минутдан кейин ҳамма ташқарига чиқсин.

Тренер айтгандек команда аъзолари саф тортишди. Навбатчининг рапортидан кейин тренер бугун бўладиган машғулот мазмунини қисқа ва лўнда қилиб тушунтириб берди. 15 минутлик гимнастик машқдан сўнг тўп ишга тушди.

Ака-ука Синелобов, Е. Бендяк, Е. Горбачев, П. Каримов ва бошқалар тўп билан машқ қилишаяпти. Улардан сал нарида, майдоннинг ўнг томонида эса иккинчи группа аъзолари тренер Н. Мавроматис бошчилигида иккитадан бўлиб олишиб, бир-бирига қўлда тўп ташлашаяпти. Бир футболчи қўли билан ирғитган тўпни иккинчи футболчи кўкраги билан тўхтатиб қолиши ва кучли зарба бериши учун оёғи тагига ўнглаб тушириб олиши керак.

Мавсум яқинлашган сари ҳар бир футболчи тезроқ спорт формасига киришга, тренернинг ҳар бир топшириғини кўнгилдагидек бажаришга ҳаракат қиляпти.

... Чирчиқ электрохимия комбинати футболчилари ўн йилдан кўпроқ Ўзбекистон биринчилигида қатнашдилар. «Химик» ана шу йиллар давомида бирор марта ҳам учинчи ўриндан паст натижа кўрсатгани йўқ. 1958 йили Ўзбекистон чемпиони бўлди. 1953, 1957, 1959 йиллари эса республика кубогини қўлга киритиб СССР Кубоги учун бўлган учрашувларда иштирок этди. «Химик» 1962 йилдан мастерлар сафида қатнаша бошлади. Тўғри, ўша йили команда яхши натижага эриша олмади. Аммо футболчилар сабоқлардан тўғри хулоса чиқариб, 1963 йил мавсумини 7- ўрин билан якунладилар.

Ўтган 1964 йилда РСФСР бешинчи зонасида беллашган чирчиқлик футболчилар сўнгги учрашувларда асосий ўйинчилар сафдан чиқиб қолганлиги, улар ўрнига муносиб ўринбосарлар бўлмаганлиги сабабли бирнеча мағлубиятга учраб, 9- ўринга тушиб қолдилар.

«Химик»нинг янги мавсумдаги орзуси фахрли бешликка кириш. Бунинг учун барча имконият бор. Ўтган йилги состав асосан сақлаб қолинди. Фақат дарвозабон Г. Черемовский ва ҳимоячи К. Досманбетов командадан чиқарилди. Командага ёшлар группасидан Н. Байрамалиев, А. Макаренко, К. Михайлуцлар қабул қилинди. «Сокол» ўйинчилари Ю. Пишкин ва Е. Кулишкинлар Чирчиқ футболчилари сафида ўйнаш истагини билдиришди.

— Машғулотларимиз планига, — дейди А. Григорьянц — штанга, баскетбол, акробатика, қўл тўпи, енгил атлётика билан шуғулланишни ҳам киритганмиз. Ҳафтанинг ҳар чоршанба кунлари эса Чимёнга чиқиб чанғи учамиз.

— Ўқув тренировкаларини қаерда ўтказмоқчисиз?

— Шаҳримизда. Хабаровскнинг Армия спорт клуби, Рубцовскнинг «Торпедо», Чимкентнинг «Металлург» ва «А» класси командалари билан ҳам иккита контроль учрашув ўтказиш ниятимиз бор.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

Ғунча чеҳраларда
қуёшнинг тафти,
Озод замонада доим
хуш вақти,
Оталар қувончи,
оналар бахти
Давр ниҳоллари — бу
эркатойлар.

И. Глауберзон фотоэтюди.

„БАҲОР“ АФРИКАНИ КЕЗАДИ

Гўзал фасл номи билан аталган «Баҳор» давлат халқ рақс ансамбли эртага Африка мамлакатлари бўйлаб сафарга жўнайди. Ансамбл ўзининг бирибиридан ўйноқи, жозибадор рақслари билан бирга диёримизнинг баҳор нафасини олиб боради у ерларга. Рақкосаларимиз Африка мамлакатлари бўйлаб уч ой гастролда бўлишади.

— Сафар давомида, — деди ансамблнинг бадиий раҳбари Мукаррама Турғунбоева,— Жазоир, Судан, Ливан, Яман Араб республикаси, Марокаш, Эфиопия мамлакатларида бўламиз. Бу мамлакатларга боришимиз маълум бўлгач, программамизни қайта кўриб чиқдик.

«Баҳор» ансамбли биринчи марта чет элга сафар қилади. Рақкосалар гастроль учун икки хил концерт программасини тузиб чиқишди. Программага халқимизнинг олқишига сазовор бўлган «Пахта», «Пилла» рақслари, русча, украинча, тожикча, молдованча рақслар ҳам киритилган. Бу рақсларни тошкентлик томошабинлар республикамиз 40 йиллиги тўйига бағишлаб тайёрланган программада кўришган эди.

Рақкосалардан Зулайхо Раҳматуллаева, Тамара Юнусова, Раъно Низомова, Дилором Каримова, Равшан Шарипова, Ноила Баширова ва талантли доирачи Қаҳрамон Дадаев ўзларининг севимли номерларини африкалик дўстларимизга кўрсатадилар, уларнинг миллий рақсларидан ўрганиб қайтадилар.

Африка мамлакатларидаги гастролларини республикамиз томошабинлари ҳам кўра оладилар. «Баҳор» билан бирга кинооператорлар М. Қаюмов ва Т. Нодировлар ҳам сафарга чиқишади. Улар санъаткорларимиз концертларини, учрашувларни ва Африка мамлакатлари халқлари ҳаётини ифодаловчи кадрларни лентага олиб қайтишади.

А. ПУЛАТОВ.

Шахмат композиторлари кенгаши

Москвада шахмат композиторларининг Бутуниттифоқ кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда шахмат масалалари ва этюдлари композициясининг ҳозирги аҳволи ва уни янада ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди. Кенгаш қатнашчиларининг бутун диққат-эътибори миллионлаб шахмат ихлосмандлари ўртасида композицияни оммавийлаштиришга қаратилди.

Кенгашда шахмат масалалари ва этюдлари тузиш бўйича Тошкентда Ўрта Осиё ва Африка мамлакатлари халқаро конкурсини ўтказиш юзасидан Ўзбекистон Шахмат федерациясининг ташаббуси маъқулланди.

Мюзик-холл журналистлар меҳмони

Москва мюзик-холл артистларининг гастроллари Свердлов номли концерт залида муваффақият билан ўтмоқда. Геннадий Попов, эстрада конкурси лауреатлари С. ва В. Савельевлар, А. Белов, «Радуга» ансамблининг чиқишлари тошкентлик томошабинларга ғоят манзур бўлаётир. Мюзик-холл артистларини шаҳар журналистлари ҳам қизғин кутиб олдилар. Улар билан Дзержинский номидаги маданият уйида учрашув бўлиб ўтди. Газеталар, босмахона, радио ва телевидение ходимлари ҳузурига ансамблнинг бадиий раҳбари, РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби А. П. Конников, Варшава радиоси ва телевидениесининг солисткаси Данута Лерска, эстрада конкурсининг лауреати С. Савельев, Е. Попов ва бошқалар меҳмон бўлиб келишди.

А. Конников Москва мюзик-холлининг ташкил этилиши ҳақида ҳамда Париж ва Брюсселга қилинган сафар тўғрисидаги таассуротлар ҳақида сўзлаб берди. Сўнгра артистлар ўз маҳоратларини намойиш қилдилар. Учрашув охирида чет элларга қилинган сафар ҳақидаги фильм кўрсатилди. Бу фильмни мюзик-холл артистларининг ўзлари яратишган.

Тошкент журналистлари бу учрашувдан мамнун бўлдилар.

ШИНГИЛ ХАБАРЛАР

⊙ Оққўрғон районидаги Алимкент посёлкасида маданий моллар билан савдо қиладиган янги магазин ишга туширилди.

Н. Тўфонов.

⊙ Яқинда Охунбобоев майдони — Аэропорт оралиғида 51- маршрутли автобус қатнай бошлади.

О. Абдужалилов.

⊙ Октябрь район «Пахтакор» маҳалласи меҳнаткашлари жамоатчилик асосида озиқ-овқат магазини, клуб, чойхона учун бино қуриб олдилар.

Ч. Маҳсумов.

⊙ Октябрь революцияси номидаги тепловоз вагон-ремонт заводида ёшлар кафеси очилди. Кафе икки сменада ишлаяпти.

У. Муҳамедов.

⊙ Юқори Чирчиқ районидаги «Қозоғистон 30 йиллиги» колхозида очилган маданий моллар магазини қишлоқ аҳолисига намунали хизмат қилмоқда.

Х. Нурматов.

⊙ Облиқ қишлоғи қиёфаси тобора гўзаллашиб боряпти. Жамоатчилик асосида қад кўтарган 87-мактаб қишлоқ ҳусникни ўзгартириб юборди. Яқинда бу ерда амбулатория, дорихона учун қурилаётган бинолар ҳам фойдаланишга топширилади.

Т. Шералиев.

⊙ Тошкент Давлат университети филология факультети ва Низомий номидаги педагогика институти студентлари ишлаб чиқариш практикасини Октябрь районидаги 111-мактабда ўтказдилар.

С. Иброҳимова.

ХАЛҚ УНИВЕРСИТЕТИДА

Тошкент область Кўрлар жамияти клубида жамоатчилик асосида ташкил этилган адабиёт ва санъат халқ университети машғулотлари тингловчиларда катта қизиқиш туғдирмоқда. Машғулотларда адабиёт ва санъатга оид лекция, суҳбатлар, йирик олимлар, ёзувчилар ҳамда санъаткорлар билан ижодий учрашувлар бўлаётир.

Яқинда бўлиб ўтган машғулотлардан бири кекса санъаткор, Ўзбекистон ССР халқ артисти Юнус Ражабий ижодига бағишланди. Бунда санъатшунослик институтининг илмий ходими Тўрахон Мирзаев устоз композиторнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида мазмунли суҳбат ўтказди. Суҳбат охирида Юнус Ражабий раҳбарлигидаги мақомчилар группаси ҳамда Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Фахриддин Содиқов раҳбарлигидаги ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли иштирокида катта концерт қўйиб берилди.

Олима Музайяна Алавия суҳбати ҳам ҳаммада бой таассурот қолдирди. Қизиқарли ва жонли ўтган бу учрашувда М. Алавия «Одамийлик ва одоб ҳақида» конкрет мисоллар асосида яхши суҳбат ўтказди, ахлоқ ва тарбияга оид кўплаб саволларга жавоб берди.

Машғулот охирида тингловчилар Охунбобоев номидаги шаҳар маданият уйи халқ театри артистлари ижросида «Тавба» пьесасини томоша қилдилар.

Халқ университетининг ҳар бир машғулоти шундай қизиқарли ўтмоқда.

С. РИЗАЕВ,
университет тингловчиси.
Х. НАЖМИДДИНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

Мамлакатлар ОДАМЛАР Воқеалар

СОВЕТ ПАРЛАМЕНТ АЪЗОЛАРИ ҲИНДИСТОНДА

ДЕҲЛИ, 27 февраль. (ТАСС). Ўрта Осиё ва Закавказье республикаларидан визит билан келган совет парламенти аъзолари Ҳиндистонда меҳмон бўлиб турибдилар. Меҳмонлар кеча Ҳиндистондаги энг йирик қурилишлардан бирини — Бхакра — Нангал гидротехника иншоотини (Панжоб штати) бориб кўрдилар.

Панжоб штатининг маркази Чандигарх шаҳрида штатнинг қонун чиқарувчи мажлисида Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар шарафига самимий қабул маросими ўтказилди. Штат бош министри Рам Кишан ва қонун чиқарувчи мажлис раиси Харбанс Лаъл Совет Иттифоқи делегациясининг Ҳиндистонга қилган визити иккала мамлакат ўртасидаги дўстлик муносабатларини мустаҳкамлашга ёрдам беради, деб ўз нутқларида таъкидлаб ўтдилар.

Совет парламенти аъзоларининг делегацияси Панжоб университетини ҳам бориб кўрди.

СОВЕТ МЕДИЦИНА ВИСТАВКАСИ АҚШДА

НЬЮ-ЙОРК, 27 февраль. (ТАСС). «СССРда соғлиқни сақлаш» деган темада Цинциннатида (Огайо штати) совет медицина виставкаси очилди.

Цинциннати — маданий алоқалар тўғрисида СССР билан АҚШ ўртасида тузилган битимга мувофиқ Америкада совет медицинасининг ютуқлари намойиш қилинаётган учинчи шаҳардир.

«Бундай виставкалар тез-тез уюштириб турилиши лозим, — деб ёзади Жорж Хамфельд таассуротлар дафтарига. — Бу, халқлар ўртасида ўзаро ҳамжиҳатлик ва тинчлик бўлишига ёрдам беради. Сизларга муваффақиятлар тилайман».

(Канзас штати) шаҳридан келган Меннингер дафтарга шундай сўзларни ёзиб қолдирган: «Совет халқининг соғлиғини сақлаш ва фаровонлигини ошириш проблемасига қандай қараётганлигингизни шу қадар яхши кўрсатиб турган бу ажойиб виставкангиз учун ташаккур».

Сайгон атроф-теварагида жанглар

ПАРИЖ, 26 февраль. (ТАСС). Сайгон атрофида ҳукуматнинг жуда кўп қўшинлари тўпланганига қарамай, Жанубий Вьетнам ватанпарварлари Жанубий Вьетнам пойтахтига жуда яқин ерларда жанг ҳаракатларини кучайтириб юбордилар, Франс Пресс Агентлиги мухбирининг хабар беришича, кеча партизанлар Сайгондан 10—20 километр наридаги мустаҳкамланган бир постга ва мустаҳкамланган тўрт қишлоққа ҳужум қилганлар. Ҳукумат қўшинлари мустаҳкамланган Кай Ми постига қилинган ҳужумни авиация ва артиллериянинг ёрдами билан даф қила олганлар. Ҳукумат қўшинларидан уч киши ўлдирилган ва беш киши ярадор бўлган. Бошқа жойлардаги жангларнинг оқибати ва ҳукумат қўшинларининг талофоти тўғрисида хабар берилмайди.

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

СОФИЯ

Болгарияда қўшиқ фестивали ўтказилмоқда. Фестивалнинг биринчи концертида Совет Иттифоқи, Чехословакия, Германия Демократик Республикаси, Греция ва Туркия вакиллари ҳам меҳмонлар сифатида ҳозир бўлдилар. Мамлакат маданий ҳаётида катта воқеа бўлган бу фестивалга Болгария жамоатчилиги ғоят қизиқмоқда.

ПЕКИН

Хитой деҳқонлари ўтган йилни мамлакат учун «Барча ғалла экинларидан мўл ҳосил олинган, чорва яхши семирган йил бўлди», демоқдалар. 1963 ёки 1962 йилдагига қараганда яхшироқ ҳосил олинди. Баъзи вилоятларда дон ва пахтадан шу ерларнинг тарихида мисли бўлмаган даражада кўп ҳосил олинди. Хитой қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг яхши ривожланганлигига ўтган йил фақат қулай об-ҳаво шароитигина сабаб бўлгани йўқ. Ирригация қурилиши кенг миқёсда олиб борилганлиги, химиявий ўғитлар ишлаб чиқарадиган саноат вужудга келтирилганлиги, қишлоққа машиналар билан ёрдам берилганлиги ҳам қишлоқ хўжалигининг яхши ривожланишига катта кўмак берди. Ҳозир далаларда (15 от кучига айлантириб ҳисоблаганда) 123 мингдан кўпроқ трактор ишламоқда, ваҳоланки 1957 йилда далаларда 24.600 трактор ишлаган эди.

ҚОҲИРА

Вальтер Ульбрихт бошчилигида Бирлашган Араб Республикасида меҳмон бўлиб турган Германия Демократик Республикасининг ҳукумат делегацияси мамлакат бўйлаб қилган саёҳатидан қайтиб келиб, Қоҳирадаги ва унинг атрофидаги диққатга сазовор жойларни томоша қилди.

Якшанба куни Бирлашган Араб Республикаси билан Германия Демократик Республикасининг давлат арбоблари яна учрашдилар. Ҳар икки мамлакат ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликни кенгайтириш масаласи кўриб чиқилди. Музокараларда Бирлашган Араб Республикасининг делегациясига Бирлашган Араб Республикасининг президенти Ж. А. Носир, Германия Демократик Республикасининг делегациясига Германия Демократик Республикаси давлат кенгашининг раиси В. Ульбрихт раҳбарлик қилмоқдалар.

ЛЕОПОЛЬДВИЛЬ

Конго қўзғолончилари Халқ Озодлик Армиясининг жанговар отрядлари Чомбе армияси билан курашда янги муваффақиятларга эришмоқдалар. Ҳозир қўзғолончилар Барака, Кабамбаре, Физи, Касонго, Кибомбо сингари муҳим шаҳарларни озод қилиб, Киву вилоятини эгаллаб турибдилар. Шимолий Катанга вилоятининг анча қисми яна ватанпарварлар қўлига ўтди. Бундан ташқари, Шарқий вилоятда ватанпарварлар қўлига ўтмаган фақат Стэнливиль шаҳри қолди. Ҳозир партизан отрядлари бу шаҳарга яқин жойларда турибдилар.

НАЙРОБИ

Африка бирлиги ташкилоти министрлар кенгашининг Найробида ўтказилаётган сессияси қатнашчилари Африка бирлиги ташкилотининг бош секретари Диалло Тэллининг докладини тингладилар ва сессиянинг узил-кесил кун тартибини қабул қилдилар. Сессия Африка қитъасини мустамлакачилардан озод қилиш, Конгодаги аҳвол, Жанубий Африкадаги апартеид ва ирқий камситиш сиёсати сингари проблемаларни, Жазоир-Марокаш чегара можаросини бартараф қилиш тўғрисидаги таклифларни, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг турли муассасаларида Африка мамлакатларининг вакиллик қилиши ва бошқа масалаларни муҳокама қилади.

ХАРТУМ

Судан Халқ Демократик партияси ҳозирги ҳукуматга нисбатан оппозиция бўлиб қолишга ва ҳукумат составига кирмасликка қарор қилди. Партия раҳбарлигининг аъзолари партиянинг позициясини тушунтириб бермоқ ва таъсис мажлисига сайловларга тайёргарлик кампаниясини бошлаб юбормоқ учун вилоятларга жўнаб кетмоқдалар.

Судан коммунистик партиясининг бош секретари Маҳжуб, Судан Коммунистик партияси ҳукуматда партиянинг иштирок қилиши масаласини ўрганишни давом эттирмоқда, деди.

КАМПАЛА

Уганда телевидениеси орқали кўрсатилаётган Америка телевизион программаларининг ҳаммаси энди бекор қилинди. Чомбе авиацияси АҚШ ҳукуматидан олган ҳарбий самолётлар билан Уганданинг аҳоли яшайдиган пунктларини ваҳшиёна бомбардимон қилганлиги сабабли. Угандада шундай қарор қабул қилинди.

Португалия студентлари олий мактабни демократлаштириш учун курашмоқдалар. Яқинда юзлаб ёш йигит-қизлар Салазар тузумининг ёвуз қонунларига қарши намойиш ўтказдилар. Полициячилар намойишни тарқатиб юбориш учун милтиқ қўндоқлари ва резина таёқларни ишга солдилар. Унлаб кишилар майиб бўлди, 70 дан ортиқ студент маҳфий полиция қамоқларига ташланди. Суратда: Лиссабон кўчаларида намойишчиларни калтаклаш.

Политикен-ТАСС фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ОЛТИНИ

Совет геологларининг яна бир кашфиёти

Москвада геология фани ва практикасининг энг таниқли кишилари, халқ хўжалигининг ана шу йирик соҳасининг ташкилотчилари уч кун давомида катта кенгаш ўтказдилар.

— Ўзбекистонда мамлакатда янги олтин саноати районини тараққий эттиришнинг геологик асоси тайёрланди, — деди ўз нутқида СССР Давлат геология комитетининг раиси, министр А. В. Сидоренко.

Серқуёш республиканинг олтин запаси тўғрисида муфассалроқ гаплашиб олиш учун «Труд» газетасининг мухбири «Самарқандгеология» трестининг бошқарувчиси И. С. Сокол ва трестнинг бош геологи В. А. Талалов билан суҳбатлашди.

— Шу пайтгача олтин запаслари Лена дарёсининг ҳавзасида ёки бўлмаса Колима районида мавжуд, деган фикр бор эди, — дейди Валерий Александрович Талалов. — Шуниси қувончлики, бир неча йиллардан бери мавжуд бўлиб келган бу фикрга жиддий тузатишлар киритишга тўғри келади. Геологлар томонидан олиб борилган ишлар Ўзбекистон ўз олтинига эга! — деб дадил айтиш мумкинлигини исботлаб турибди.

Текшириш ишлари қувончли натижалар берган жойнинг номи Буруитоғ деб аталади. Лекин бу ном ўзига унча мос келмайди. Бу ерда ҳеч қанақа бурун ҳам, тоғ ҳам йўқ. Бор-йўғи унча катта бўлмаган тепалик мавжуд, атрофини эса қум босиб ётибди.

Бу районда текшириш ишлари олиб бориш осон бўлмади. Шуниси ҳам борки, кўпгина обрў-эътиборли олимлар авваллари бу ерда олтин бўлиши мумкин эмас, деб бир неча бор таъкидлаган, турли хил рақамлар билан олтин йўқлигини исботлаб келган эдилар.

— Яқиндагина пармалаш вишкалари қад кўтариб турган бу жойда, — деб ҳикояни давом эттиради Илья Самойлович Сокол, — ҳозирги кунда геолог разведкачилар посёлкаси қад кўтарди. Бу ерлар қадам босилмаган саҳро. Худди шу жойнинг ўзида шинам уйлар қурилди, олтинни қайта ишловчи комбинат қуриш керак бўлган жой кўздан кечирилди. Комбинат шу ернинг ўзида, исми-жисмига монанд Серқуёш деб аталган посёлканинг ёнида қад кўтаради.

Ўзбекистон олтини қайта ишланиши осон бўлган рудалардан олинади. Олтин юксак сифатли. Бошқа ишлар қандай қилиб йўлга қўйилади? Буларнинг ҳаммасини ҳозирдан аниқ айтиб бероломайман. Лекин бир нарса аниқ — Буруитоғ олтин районининг келажаги порлоқ. Олтинни очиқ усулда қазиб олиш мўлжалланяпти.

Саҳро саҳролигича қолади. Унинг ўз қонун-қоидалари, инжиқликлари бор. Шунинг учун ҳам геологлар бу ерда олтиннинг ўзидай қимматбаҳо бўлган артезиан сувларини қидиришмоқда. Бу ерга водопровод олиб келиш лойиҳаси ҳам ишлаб чиқиляпти. Топилаётган олтин запаслари кўпайиб боряпти. Шунинг ўзи ҳам бу районнинг истиқболи порлоқ эканидан далолат бериб турибди. Бизда, Буруитоғда ажойиб мутахассислар ишлаяптилар.

... Ўзбекистонда баҳор бошланди. Тезда жазирама ёз келади. Салқин жойда ҳам (саҳрода салқин жой нима қилсин) термометр 45—48 даража иссиқни кўрсатади. Лекин иш тўхтаб қолмайди.

Мамлакат Ўзбекистон олтинини олади.

К. БАРИКИН.

«Труд» газетасининг 28 февраль сонидан.

БОЛАЛАРНИНГ СЕВИМЛИ ЖОЙИ

Кутубхонанинг шинамгина зали. Бу ерда ўқувчилар газета ва журналларни ўқиб ўтиришибди. Ичкарида эса, ёшлар китобларни танлашмоқда.

Қуйлиқ посёлкасида жойлашган область болалар кутубхонасига ҳозир 3 мингдан ортиқ китобхон аъзо. Кутубхонада ёш китобхонларга олти киши хизмат қилади.

Кутубхона мудири Римма Безрукова кутубхонани ўз вақтида янги китоблар билан таъминлаб туради. В. Аппасова, Б. Рябова, С. Йўлдошева, С. Бурдман каби ишчан кутубхоначилар ҳам тиниб-тинчишмайди.

Бу ерда тематик кечалар, учрашувлар тез-тез ўтказиб турилади.

А. МИРЗААҲМЕДОВ.

Реклама ВА Эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

2 МАРТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар. 18.25 — Шоир Султон Жўра (катта ёшдаги мактаб ўқувчилари учун). 19.00 — Ўзбекистон санъат усталари концерти (Ўзбекистон пахтакорлар қурултойи қатнашчилари учун. Санъат саройидан), танаффус вақтида — Телевизион янгиликлар.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.15 — Спорт мактабида тарбияланганлар (ҳужжатли фильм), 18.40 — Тошкент янгиликлари, 18.50 — Ёшлик овози (ҳужжатли фильм), 19.10 — Қасоскор (телеспектакль).

Ўзбек тилида: 20.35 — Эфирда — «Глобус», 20.55 — Тошкент янгиликлари, 21.05 — Уфқ (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 2/III да Травиати, 3/III да Флория Тоска.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 2/III да Қутлуғ қон, 3/III да Сарвқомат дилбарим.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/III да Ёшликда берган кўнгил.

КИНО

Кел, Мухтар! — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 1, 3 ва 5 да).

Улар шарққа боради (1 ва 2-серия) — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 ва кеч 9 да).

Ганга ва Жамна (1 ва 2-серия) — НАВОИЙ номли (кундуз соат 12 ярим, 3-20 ва 5-15 минутда).

Секретарь қиз — «ИСКРА», «СПУТНИК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Аҳмад қани? — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

САНЪАТ САРОЙИДА
3 мартдан 7 мартгача
янги кенг экранли бадиий фильм

Кел, Мухтар!

Кундуз соат 2, 4, кеч 6 ярим ва 8 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
2 мартдан
Тошкентда биринчи марта
Ленин орденли Москва давлат циркининг қизиқчи артистлари
(1964 йилги янги цирк номерларига кўрик конкурси дипломантлари):
А. КАДИВКИН, Д. РАГОЗИН,
Ю. КАРАШКЕВИЧ, А. ХЛЮПИН,
ва В. КОНДРАТОВ
иштирокида
„ҲАЗИЛНИ ҚЎЙИНГ“
ДЕГАН ҚИЗИҚЧИЛИК ТОМОШАСИ
ва бошқа номерлар.

Карл Маркс кўчаси, 35-уйдаги
ТОШКЕНТ УНИВЕРМАГИ
иккинчи қаватда
БОЛАЛАР КИЙИМЛАРИ СОТАДИГАН
САЛОН ОЧДИ

Салонда: мактабгача ва мактаб ёшидаги ўғил болалар учун пальтолар, костюмлар, шимлар, кўйлаклар ва бош кийимлари, қизлар учун пальтолар, кўйлаклар, бош кийимлари сотилади.

Биринчи қаватда
болалар учун:
ўйинчоқлар, велосипедлар, коляскалар, пойафзал, пайпоқлар, трикотаж буюмлар, қўл иши учун товарлар, мактаб-ёзув ва спорт товарлари, музика асбоблари сотилади.

КАЛИНИН РАЙОН ХАЛҚ МАОРИФИ БЎЛИМИНИНГ МАРКАЗИЙ БУХГАЛТЕРИЯСИГА
старший ва техник бухгалтерлар
КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Урожайная кўчаси, 2-уй (7-трамвай, 52-автобуснинг «5-квартал» остановкаси).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, Редактор ўринбосари — 25885. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партия турмуши бўлими — 26232. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Ахборот ва спорт бўлими — 33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 03652. Индекс 64969. Нашр. № 1709.